

శ్రీ పి. మహేందర్ రెడ్డి(రవాణా శాఖా మాత్యులు): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం, తగిన విధంగా న్యాయం చేస్తాం .

మిస్టర్ చైర్మన్: టీ విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషాల పాటు వాయిదా వేయడమైంది.

(The House, then adjourned at 11.45 a.m. for tea break for 15 minutes)

12.00

మ.

(After tea break, the House reassembled at 12.05 p.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair)

2015-16 సంవత్సరపు వార్షిక

ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

మిస్టర్ చైర్మన్ : 2015-16 గాను వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టికపై మొదటిరోజు సాధారణ చర్చపై శ్రీ యం. రంగారెడ్డి గారిని చర్చను ప్రారంభించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం.రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు, మా నాయకునికి కూడా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ pro-rich and anti poor budgt లాగా ఉంది. ఉదాహరణకు 70శాతం పాపులేషన్ తెలంగాణ ప్రాంతంలో below poverty lineలో ఉన్నమాట వాస్తవమే. 51 per cent literacy ఉన్నమాట వాస్తవం. Overallగా చూస్తే 74 per cent population is below poverty line దేశంలో గాని, విదేశాల్లో గాని ఉన్నది.

మొట్టమొదటగా 1969లో తెలంగాణ ఉద్యమంలో త్యాగాలు చేసిన వారి గురించి తప్పకుండా మాట్లాడుకోవాలి. 1969లో 500 మంది (martyrs) అసువులు బాసారు. ఇప్పటికన్నా, అప్పటి ఉద్యమం, 100 రేట్లు ఎక్కువగా జరిగింది.నేను చిన్నప్పుడు చదువుకు వెళుతుంటే నేరుగా ఫైరింగ్ జరుగుతున్నటువంటి ఉద్యమాన్ని చూడడం జరిగింది. ఫైరింగ్ జరుగుతుంటే, విద్యార్థులు వెనుకకు వెళ్లకుండా ఫైరింగ్ కి ఎదురుగా ముందుకుపోవడం జరిగింది. 1969లో తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొని త్యాగాలు చేసిన వారి గురించి మన బడ్జెట్ లో ఏమీ చెప్పలేదు. అప్పుడు ఉద్యమం చేసిన వారిలో ఒక్కొక్కరు దాదాపు 6 నెలలు, యాడాది, రెండు సంవత్సరాలు జైల్లోన మగ్గిపోయారు. ఇప్పుడు జరిగినటువంటి ఉద్యమంలో కూడా అప్పుడు జరిగిన ఉద్యమాన్ని తీసుకొనే 60 సంవత్సరాల పోరాడమని చెప్పాం.

గౌరవ మంత్రి వరుగులు మాట్లాడుతూ, 1200 నుండి 1400 మంది చనిపోయారని అన్నారు. ఉద్యమం జరుగుతున్న సమయంలో మీలాంటి నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కనీసం రెండువేల మంది చనిపోయారని అన్నారు. మీ స్పీచ్ లో కూడా చాలా మట్టుకు అది ఉంది. మనమేమో 480 మందికి ఇచ్చి, మిగతా ఎవరన్నా ఉంటే అప్లికేషన్స్ పెట్టుకోమని అంటున్నారు. మొట్టమొదలు త్యాగాలు చేసిన వారినే మనం ప్రక్కకు పెట్టాము.

మనది భారతదేశంలో రెండవ రిచ్ స్టేట్ అని ఉంది గనుక, 60 సంవత్సరాలు పోరాటం చేసిన వారందరికీ వచ్చేవిధంగా ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రపంచంలో ఏ రాష్ట్రాన్ని తీసుకున్నా కూడా మన దగ్గరి కన్నా ఎక్కడా కూడా ఇంతకన్నా మంచిగా climatic conditions గాని, geographical conditions గాని, ఏ కండీషన్స్ తీసుకున్నా ఇంతకన్నా మంచిగా ఎక్కడా ఉండదు. మన రాజధాని నుండి దాదాపుగా అన్ని జిల్లాల వైపు highways develop అయ్యాయి. దీనిని ఒక planned cityగా చేసి, రైతులను అడ్డం చేసే విధంగా బడ్జెట్ లో ఏమీ పెట్టలేదు. ఇంతకుముందు ఇదే సభలో హైదరాబాద్ లో వస్తున్నటువంటి చెత్త నుండి 20వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ ను ఉత్పత్తి చేయవచ్చని తెలిపాను. ఆ టెక్నాలజీ ఎక్కడుంది అన్నారు. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వీడన్ పరిశ్రమల వారిని పిలిచారు. 15, 16, 17 తేదీల్లో మూడు రోజులపాటు వారు ప్రెజెంటేషన్ ఇస్తున్నారు. నేను ఏ పేరైతే రిఫర్ చేశానో, అతను కూడా ఈ ప్రెజెంటేషన్ కి వస్తున్నాడు.

అదే విధంగా ప్రాణహిత-చేవెళ్లను గోదావరి జలాలకు అనుసంధానం చేయాలి. ఎందుకంటే మనకు గోదావరి నుండి లిఫ్టు తప్పితే వేరే మార్గం లేదు. వ్యవసాయ రంగాన్ని మొత్తం నెగ్గేట్ చేశాం. ప్రభుత్వం రాకముందు రైతులకు లక్ష రూపాయలు ఉచితంగా ఇస్తామని చెప్పాం. రూ.17వేల కోట్లతో వ్యవసాయదారులకు లక్ష రూపాయల చొప్పున 35లక్షల మందికి లోన్ మాఫీ చేస్తామని చెప్పాం. కానీ మనం 25శాతం మాత్రమే చేశాం. కానీ, ఇంతకుముందు ప్రభుత్వంలో లక్ష రూపాయలు లోను చెల్లిస్తే, ఇంట్రెస్టు ఉచితమని చెప్పారు. మనం డిలే చేయడం వల్ల మీరిచ్చిన అమౌంటు ఈ లోను ఇంట్రెస్టు క్రింద పోయింది. బ్యాంకు వారు మన మాట వినరు.

రైతులకు 2,200 మెగావాట్ల విద్యుత్తు కావాలి. 2,200 మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఇవ్వకపోవడం వల్ల దాదాపుగా 1700 మంది చనిపోయారు. ఫిగర్ కొంచెం ఎక్కువ ఉండవచ్చు, కొద్దిగా తక్కువగా ఉండవచ్చు. వారికి కనీసం ఎక్స్ గ్రేషియా కూడా ఈ ప్రభుత్వం ప్రకటించలేదు.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

బడ్జెట్లో అన్నింటికంటే ఎక్కువగా నీటిపారుదల శాఖకు, విద్యా, వైద్యం నిరుద్యోగులపైన నిధులు కేటాయించేది ఉండే. కానీ, ఈ మొత్తం బడ్జెట్లో ఈ నాలుగింటిలో ఏ ఒక్క దానిమీద ప్రాసెంట్గా అడ్డం చేయలేదు. ఉదాహరణకు కేజీ నుండి పీజి విద్య అన్నాము. 70% పిల్లలు ఎవరైతే ఉన్నారో వారందరూ మిగతా పిల్లల్లాగా ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుకొని మిగతా పిల్లలు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో ఏవిధంగా అవకాశాలు పొందుతున్నారో వారిలాగా ఈ పిల్లలు కూడా ఎదగడానికి ఇదొకవేదిక అవుతుండేది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కేజీ నుండి పీజి విద్య ప్రాజెక్టు నా డ్రీమ్ ప్రాజెక్ట్ అన్నారు. అది మీ డ్రీమ్ ప్రాజెక్ట్ అయినప్పటికీ అది లాంగ్ రేంజిలో చేసి, ప్రస్తుతం ఎస్సీ/ఎస్టీ, మైనారిటీలకు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ ఇవ్వండి, హాస్టల్ వసతి కల్పించండి. ప్రైవేటు ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులకు ఎలాగైతే మనం ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ ఇచ్చామో, అదేవిధంగా గరీబొల్ల పిల్లల ఫీజు అంతా కూడా ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుంది, ఏ పిల్లలైనా చదువుకోవాలంటే మేము హాస్టల్ వసతి కల్పిస్తున్నామని చెప్పండి. అలా కేజీ నుండి పీజీ వరకు అన్న పథకాన్ని అడ్డం చేయలేదు.

బియ్యం ఇచ్చిన దానికి సన్న బియ్యం ఇచ్చాం, సన్న బియ్యం ఇచ్చాం అంటే ఎలా. ఒకరికి అవకాశం వచ్చిన దానికి ఇంకొద్దిగా మెరుగు చేసి 24 గంటలు చెప్పే దానికన్నా, విద్యార్థులకు సరిగా అడ్డం చేస్తే బాగుండేది. వారిని సరిగా అడ్డం చేయలేదు.

మీరే చెప్పారు minority

بہتر سے کراؤں اور اس کے لئے بھی اتنے فائدہ مند ہیں۔

12 శాతం రిజర్వేషన్ మైనారిటీలకు ఇవ్వకున్నా, కనీసం వారికి ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ ఇవ్వాలి కదా. ఎస్సీ/ఎస్టీ పిల్లలను అన్నివిధాలా ఆదుకుంటామన్నారు. కనీసం ఈ బడ్జెట్లో ఎస్సీ/ఎస్టీ, మైనారిటీ పిల్లలకు దారిద్ర్య రేఖకు క్రింద ఉన్నటువంటి పిల్లలకు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ ఇస్తామనేదే లేదు.

ఈ బడ్జెట్ను మొత్తంగా చూస్తే, హైదరాబాద్ నుండి వరంగల్ వరకు ఉన్నటువంటి కారిడార్ని ఏవిధంగా మార్కెట్ చేయాలనే తప్ప, ఏకాక్షరంగా కూడా సామాన్యుల వక్షాన లేదు.

రీఇంబర్స్మెంట్ మీద ప్రాద్దున మంత్రి గారిని కొన్ని ప్రశ్నలడగడం జరిగింది. ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ లేకపోతే దాదాపు 60 శాతం మంది పిల్లలు ఇంజనీరింగ్ చదువరు. ఇది ఎవరికీ తెలియంది కాదు. ఏదో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు ఎక్కువగా వచ్చాయి. అప్పుడు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ వచ్చింది, దానివల్ల ఎక్కువ పిల్లలు చదువుకున్నారు.

మీరొక statistics తీయండి. మేము హాజ్ కమిటీ ఉత్తగా వేయమనలేదు. ఈ పది సంవత్సరాల్లో ఎస్సీ/ఎస్టీ, మైనారిటీ, బిసి పిల్లలు ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్తో ఎంతమంది చదివారు? ఇప్పుడు ఎందుకు చదవలేకపోతున్నారు? అదొక్కటి చాలు. మీరు final conclusionకి వచ్చేందుకు. మా నాయకుడు అదొక్క కారణంతోనే హాజ్ కమిటీ అడిగారు. దానిలో scam అయింది, దానిలో రెండు వేల కోట్లు ఇస్తే, ఇంకోటయింది, ఇంకోటయింది అన్నదానిలోకి నేను పోలేదు. ఎందుకంటే దానివల్ల ఉత్తగా గొడవ జరుగుతుంది గాని solution రాదు. ఎక్కడైతే ఆర్థికంగా బాగుండి, social security ఉన్నటువంటి కళాశాలలు అన్ని బంధు చేశారు. ఇప్పటికైనా దీనిని పాలిటికల్ డిబేట్ చేయకుండా ఆ కళాశాల యాజమాన్యాలను పిలిపించి ఇదిగో ఈ infrastructure, computers, buildings లేదని చెప్పి ఇన్ని రోజుల్లో ఇవన్నీ పూర్తి చేయాలని చెప్పవచ్చు కదా. మేము 150 కళాశాలలు బండ్ చాశాం, ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ ఇవ్వము, ఫాస్ట్ ట్రాక్ ఇవ్వము. ఫాస్ట్ ట్రాక్ లేదు, పాత వద్దతే. ఇది ఎల్ల సాధ్యం అవుతుంది.

దాదాపుగా ఇప్పుడు నీటిపారుదల శాఖ బడ్జెట్ను తీసుకుంటే మొత్తం వాటర్ గ్రీడ్, చెర్ల పూడికకు కేటాయిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మీరు ఇప్పటికైనా అవే నిధులను ప్రాణహిత-చేష్టకు వాటర్ గ్రీడ్ వసతులను అనుసంధానం చేయడానికి ఉపయోగించండి. అలా చేస్తే దాదాపుగా 200టిఎంసీల నీటిని ఉపయోగించుకోవచ్చు.

అధ్యక్షా, ఒక చెరువు 12 నెలలు నీటితో కూడిన పూడిక ఉందని అంటే, అది బంగారం కన్నా ఎక్కువ. పైనలు పెట్టికొనుకొని పోతారు. లోట్టపిట్ట చెట్లు కొట్టేందుకు మా ప్రభుత్వం ఉందని అంటే ఇదేమి అధ్యక్షా. ఒక టెక్నాలజీ ఇంప్రూవ్ అయింది, ఒక డోజర్తోని ప్రాద్దున నుండి సాయంత్రం వరకు మొత్తం తెలంగాణ చెరువుల్లో ఉన్నటువంటి లోట్టపిట్ట చెట్లు కొట్టవచ్చు. దానికి ఎమ్మెల్యేలు పోయి లోట్టపిట్ట చెట్లు కొట్టండి, మీరు ఇక్కడ నిలబడి కొట్టివ్వండి అంటే ఇది ఏం వద్దతే అధ్యక్షా.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : బడ్జెట్, బడ్జెట్ పైన మాట్లాడండి.

శ్రీ యం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ అంతా లోట్టపిట్ట చెట్లు కొట్టేందుకే పెట్టారనే కదా నా బాధంతా.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : లోట్టపిట్ట చెట్ల గురించి చెప్పుకుంటూ పోతే, ఇచ్చిన అర్థగంట సమయం పూర్తవుతుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి (వ్యవసాయ శాఖ మాత్యులు) : అధ్యక్షా, రంగారెడ్డి గారు తాను స్వయంగా వ్యవసాయదారుడు

కావచ్చు, అనుభవజ్ఞులు. నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మా జిల్లాలో మిషన్ కాకతీయ ప్రారంభించిన సందర్భంలో వారి ఉపన్యాసంలో సదాశివ మండలంలోని పాత చెరువులో గత అనేక సంవత్సరాల నుండి పూడికపోయినటువంటి soil ని తీయాలంటే, ఆ చెరువులో కొన్ని బేషర్మ్ చెట్లని ఉంటాయి, వాటినే లొట్టపిట చెట్లని కూడా అంటారు. ఆ లొట్టపిట చెట్లు పైన ఉన్నాయి. అవి మిషన్ తో తీసేయండి, తీసిన తరువాత క్రింద ఉన్నటువంటి మట్టిని రైతుల్లోని పొలాలకు తీసుకువెళ్లేవిధంగా ప్రోత్సహించండి. ఈ నాలుగు మాసాలు ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెస్సీలు, ఎంపీలు, గౌరవ ప్రజాప్రతినిధులందరూ కూడా పార్టీలకు అతీతంగా వారి, వారి ప్రాంతాల్లో అవసరమైతే రైతులతో మమేక్కు ఈ కార్యక్రమం విజయవంతం చేయమని చెప్పిన సందర్భం. అవసరమైతే తిని అక్కడే పడుకుంటాం, తప్పేమి లేదు దానిలో. అదేమి నేరం కాదు.

12.20 | ఆ మట్టిని కూడా మిషన్ తో తీస్తారు. మన రాష్ట్రంలో ఉన్నన్ని ము. చెరువులు దేశంలో ఎక్కడా లేవు. కాని అవన్నీ అన్యాయంతో, అక్రమాలకు గురి అవుతున్నాయి. బచావత్ ఫ్రీబ్యూనల్ లో మనకు గోదావరి బేసిన్ నుండి 170 TMC ల నీరు కేటాయించారు. కృష్ణా బేసిన్ నుంచి 95 TMC లు కేటాయించారు. రెండూ కలుపుకుంటే 265 TMC ల నీరు మనకు రావలసి ఉంది కాని వివిధ కారణాల వల్ల, ఆ చెరువులలో పూడిక తీయకపోవడం వల్ల, తూములు, అలుగులకి రిపేర్లు లేకపోవడం వల్ల, నీరు లీకేజి అవుతుండడం వల్ల, మనకు అనుమతి ఉన్న నీటిని ఆవుకోలేక పోతున్నాము. 265 TMC ల నీరంటే, నాగార్జున సాగర్ జలాశయంతో సమానం. అంత నీటిని నిలువ చేయగలిగే శక్తి మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న చెరువులకి ఉన్నది. ఆ ఒరిజినల్ కెపాసిటీని మనం తీసుకోగలిగితే, అలుగు, తూములు రిపేరు చేసుకుని, చెరువు యొక్క పాత కెపాసిటీని తీసుకురాగలిగితే, మట్టిని తొలగించి పొలాలకి తరలించితే, మంచి ఫలితాలు ఉంటాయి. అవసరమైతే గౌరవ సభ్యులందరినీ ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములను చేస్తాం. రైతులతో కలిసి పని చేస్తూ, వారితో తిని, పడుకుంటే తప్పేమి లేదు అధ్యక్షా.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, అక్కడ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి భాషా విన్నా, ఇక్కడ గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పింది విన్నా. ఎంతకీ శాసన సభ్యులే అని చెబుతున్నారే తప్పితే, శాసన మండలిని కూడా కలిపి చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి : అధ్యక్షా, క్షమించాలి. గౌరవ సభ్యులు అన్నాను. అంటే శాసన మండలి సభ్యులు అని కూడా.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారితో నేను ఏకీభవిస్తాను. దాంట్లో తప్పేమి లేదు. మనము ప్రపంచంలో టెక్నాలజీ ఎంత పెరిగిందనేది గుర్తించాలి. ఈ రోజు వర్షపాతానికి కారణాలు గురించి చెప్పుకుంటే గొలుసు చెరువుల గురించి ముఖ్యంగా చెప్పుకోవాలి. ఒక్క షామీర్ పేట చెరువు నిండితే, 150 చెరువులు నిండుతాయి. ఆ షామీర్ పేట చెరువు నిండాలంటే గోదావరిని దీనికి అనుసంధానం చేయాలి. మనం ప్రాణహితని డిజైన్ చేసాము. మంచినీళ్లకోసం పైపు లైన్లు వేస్తామంటున్నాము. ప్రాణహితని కాసేపు వక్కకు పెట్టి, ఆలోచిద్దాం. నేను అనేది చెరువులు నింపవద్దని కాదు. ఒకసారి మనం ప్రాణహితను చెరువులకి అనుసంధానం చేస్తే, ఫ్లడ్ కెనాల్ కట్టడానికి మనం జి.ఓ.ఏ.మి ఇచ్చాం అధ్యక్షా. కెనాల్ లో ఏ లిఫ్ట్ నుంచి కూడా నీరు తీసుకోవడానికి అవకాశం లేదు. ఫ్లడ్ లో నీరు పోయేటప్పుడు, ఏ చెరువైనా నింపుకోవచ్చు. కరీంనగర్, వరంగల్ ఇంకా నిజామాబాద్ లో కొంత భాగం ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న చెరువులన్నీ నిండుతాయి. మహబూబాబాద్ దగ్గర ఒక చెరువు ఉన్నది. ఆ చెరువుకి నీరు రావడానికి ఒక అరకీలోమిటరు తవ్వితే గాని, నీరు రాదు. ఛీఫ్ ఇంజనీరుకి అలా తవ్వమని చెప్పే అధికారం తనకు లేకపోయినా, కంట్రాక్టరుకి చెప్పి ఒక కిలోమీటరు దాకా తవ్వమని, దానికి పేమెంటు ఇవ్వము, వేరే దాంట్లో సర్దుబాటు చేస్తామని చెప్పారు. కొరివి చెరువుని పూర్తి స్థాయిలో నింపగలిగితే, దానివల్ల, చెరువు కింద ఉండే 500, 600 ఎకరాల భూమి పండుతుంది. ఆ విధంగా చేయాలని అంటున్నాను. లొట్టపిట్ట చెట్లు తియ్యొద్దని నేను అనడం లేదు. కాకుంటే మనం చేయవలసింది చెయ్యడం లేదు. వారు చెప్పినదానితో నేను ఏకీభవిస్తాను.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు, మెదక్) : అధ్యక్షా, ఆ నాడు గౌరవ డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డిగారు శంఖుస్థాపన చేసారు. తరువాత కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు వచ్చారు. నాలుగు సంవత్సరాలు కాలంలో ఏమి చేసారు ?

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక అంశం మీద మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఓపికగా వినండి. ప్రతిదానికి అడ్డు తగులుతూ పోతే ఎలా?

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎంతో పోరాడి తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకున్నాము. ముఖ్యంగా మేజర్ కెనాల్స్ అన్నీ పూర్తయ్యేలా చూడాలి. దానిపైన బడ్జెట్ లో శ్రద్ధ చూపినట్లు ఈ బడ్జెట్ లో ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. రైతులకి లక్ష రూపాయలు బుణమాఫీ చేస్తామని చెప్పాం. ఇందుకోసం ఒక పాలసీ తయారు చేయాలి. పది లక్షల రూపాయల వరకు బుణం తీసుకుంటే, వారికి 3,4 ఏళ్ల దాకా వడ్డీ

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

లేని బుణం ఇవ్వాలి. ఐదు ఎకరాలలోపు ఉన్న నిరుపేదలకు 25 శాతము, వర్మనెంటు సబ్సిడీ ఇచ్చే విధంగా చేయగలిగితే, మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో రైతుల ఆత్మహత్యలు ఎప్పటికీ ఉండవు. గౌరవ మంత్రి శ్రీ టి. హరీష్ రావు గారు ఒక్క ఇసుకలోనే రూ.500 కోట్లు మిగులుతాయని ఈరోజే చెప్పడం జరిగింది. ఆ మొత్తాన్ని ఈ రైతులకి ఇస్తే సరిపాతుంది. జరుగుతుంది. హైదరాబాద్ నుంచి ప్రపంచంలో ఏ ప్రాంతానికైనా ఉత్పత్తులను పంపే అవకాశం ఉన్నది. ఆ రకంగా మార్కెటింగ్ ని అభివృద్ధి చేసే ఆలోచన ఈ బడ్జెట్లో చేసినట్లు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం వేలాది మంది విద్యార్థులు పోరాటం చేసి, ప్రపంచంలో అందరి దృష్టిని ఆకర్షించారు. ఉద్యోగస్థులకి జీతాలు పెంచారు. వ్యవసాయ రంగంలో 65 లక్షల మంది ఉన్నారు అధ్యక్షా. వారికి సంబంధించి ఈ బడ్జెట్లో ఏ ఒక్క కోణాన ప్రస్తావన లేదు. ఒక కోటి ఇరవై ఐదు లక్షల కూలీలు ఉన్నారు. గృహ నిర్మాణంలో గాని, ఇళ్లలో వనిచేసేవారుగాని, ఇతర రంగాలలో గాని, వారి సంక్షేమం గురించిన ఆలోచన చేయలేదు. మంత్రివర్గంలో అంటే మహిళలకి చోటు దక్కలేదు. ఫరవాలేదు. మీరు మహిళలకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. ఒప్పుకుంటాం. కనీసం ఈ బడ్జెటులో వారికోసం ఒక స్పెషల్ స్కీం ఏదైనా పెట్టారా?

శ్రీ కె. తారకరామారావు: అధ్యక్షా, కొన్ని రాజకీయ సమీక్షణాల వలన స్త్రీలకు మంత్రివర్గంలో చోటు కల్పించలేక పోయాము. ఈ విషయం శాసన సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్ననే చెప్పడం జరిగింది. మహిళలంటే గౌరవం గురించి చెప్పాలంటే, గత ప్రభుత్వాల మాదిరిగా మహిళా మంత్రులు మా ప్రభుత్వంలో CBI కేసుల్లో ఇరుక్కోలేదు. మహిళా అధికారులు జైలుకు కూడా వెళ్లేదు. రెండో విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ సారి ICDS పథకంలో నిధులు సగానికి పైగా తగ్గించి వేసింది. అయినా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్య లక్ష్య కార్యక్రమానికి పూర్తి మద్దతుగా ఉండాలని బడ్జెట్లో రూ.880 కోట్ల రూపాయలను ప్రవేశపెట్టుకున్నాము. మహిళలకు సంబంధించి, వారు ప్రస్తావించారు కాబట్టి చెప్పకతప్పడం లేదు. డిప్యూటీ స్పీకర్ గా మహిళ ఉన్నారు, పార్లమెంటరీ కార్యదర్శిగా మహిళనే ఉన్నారు. ప్రభుత్వ విప్ గా ఉన్నారు. అంతేకాకుండా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా మొత్తం పది జిల్లాలకు గాను, నాలుగు జిల్లాలలో మహిళా కలెక్టర్లను నియమించడం జరిగింది. అలాగే మహిళల భద్రత కోసం She Teamsని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మీరు అవకాశం ఇస్తే ఒక చర్చ పెట్టండి అధ్యక్షా. గత

ప్రభుత్వం మహిళల కోసం ఏం చేసింది, ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది అనేది చెప్పడానికి కూడా వేవము సిద్ధంగా ఉన్నామని తెలియచేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరెడ్డి: అధ్యక్షా, స్పిరిట్ అర్థం చేసుకోండి. ఏం మెస్సేజ్ ఇస్తున్నారో తెలుసుకోండి. మీరు మంచి స్కీంలు పెట్టి ఉండొచ్చు, She Teamsని పెట్టి ఉండొచ్చు, కాని వ్యంగ్యంగా అన్నారు. నాకు తెలిసి ఏ మహిళా మంత్రి జైలుకి పోలేదు. దయచేసి రికార్డులనుంచి తీసివేయండి. ఒక కేసు కోర్టులో ఉన్న నేపథ్యంలో గౌరవ మంత్రిగారు ఈ శాసనమండలి రికార్డుల్లో జైలుకి పోయారనే పదం ఉపసంహరించుకోవాలి.

శ్రీ కె. తారకరామారావు: అధ్యక్షా, కోర్టులో ఉన్న విషయానికి సంబంధించి నేను ఎక్కడా ప్రస్తావించలేదు. జరిగిన ఒక వాస్తవమే చెప్పాను. గతంలో కేబినెట్లో ఉన్న ఒక మహిళ CBI కేసులో ఇరుక్కున్నదని చెప్పాను తప్ప, ఆ విచారణను ప్రభావితం చేసేలా అనలేదు. వారికి వేరే ఉద్దేశాలు ఆపాదించేలా మాట్లాడలేదు. గత ప్రభుత్వంలో మహిళా మంత్రులు వారికి తెలవకుండానే CBI కేసుల్లో ఇరుక్కుపోయారని చెప్పాను. రెండవది శ్రీమతి శ్రీలక్ష్మి అనే మహిళా అధికారిణి ఎన్ని నెలలు జైలులో ఉన్నారో మనకు తెలుసు. గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుడు కార్యక్రమాల వల్ల ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ నాటి పెద్దలు, పాలకుల విధానాల వలన మంత్రులు కూడా ఇఆబ కేసుల్లో ఇరుక్కుపోయిన విషయం, అలాగే గతంలో ప్రధానమంత్రిగా పనిచేసిన వారు కూడా ఈ రోజు న్యాయవిచారణ ఎదుర్కొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. వారి పాలన ఏ రకంగా ఉందో దీనిని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. నేను ఉద్దేశాలు ఆపాదించలేదు. గతంలో జరిగిన తప్పిదాలు ఎత్తిమోపాను. అవి ఎందుకు జరిగాయో ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మమ్మల్ని విమర్శించేముందు నాలుగు వేళ్లు వారివైపు చూపుతాయని గ్రహించాలి. ఈ విషయం గుర్తుపెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, మనం దారితప్పుతున్నాం. సభ హుందాతనాన్ని నిలబెట్టాలి. గౌరవాన్ని కాపాడాలి. మహిళా మంత్రులు పోయి, విషయం ప్రధాని వరకు వచ్చింది. తప్పుచేసిన వారు ఆరోపణలు ఎదుర్కోవాలి, జైలుకి కూడా పోవాలి ఉంటుంది. మీరు కొత్తగా ప్రభుత్వంలోకి వచ్చారు. ఆ పరిస్థితిని మీరు తెచ్చుకోరనే ఆశిస్తాను. కాని ప్రభుత్వ పరిపాలన అనేది సామాన్యమైన విషయం కాదు. ఆ ప్రక్రియలో కొన్ని పొరపాట్లు జరుగుతాయి, ఆరోపణలు వస్తాయి, అయినా పొలిటికల్ సిస్టమ్ అనే దానిని మనం గౌరవించాలి. మనని మనం కించపరచుకునే వ్యవహారం కలెక్టుకాదు. మీరు మహిళలకి

వ్యతిరేకం అని మేము అనడం లేదు. మీమీ రాజకీయ సమీకరణాలు మీకు ఉండొచ్చు. అది మీ పార్టీకి సంబంధించిన విషయం. దయచేసి సిస్టమ్స్ గురించి దిగజారిపోయి మాట్లాడకండి. Let us not do that. ఇందులో ఉద్దేశం ఏమిటంటే ఒక సెక్షన్ని పరిగణించలేదని మాత్రమే. మరొకటి కాదు. సభని సజావుగా నడవనివ్వండి. వారిని బడ్జెట్ పైన మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ కె.తారకరామారావు : అధ్యక్షా, వారి వ్యాఖ్యలకి ప్రతి వ్యాఖ్యని చేసాను తప్ప, మా వైపునుంచి ఎటువంటి ప్రవోకేషన్ లేదు. నిన్న మేము ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ మాకు మహిళల వల్ల ఏ పాటి గౌరవం ఉన్నాదో చెబుతుంది. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం అంగన్వాడీ వర్కర్స్ ని గుర్రాలతో తొక్కిస్తే, ఇంకో ప్రభుత్వం లాఠీ చార్జి చేయిస్తే, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వారి వేతనాలను రూ.4,600 నుంచి రూ.7,000 లకి పెంచిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. అదే రకంగా బీడీ కార్మికులైన సోదరీమణులు తమ ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేసుకుంటూ, వారి కుటుంబాలని పోషించుకుంటున్నారు. వారికి అండగా నిలబడటానికి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక పెద్దన్నలాగా బీడీ కార్మికులకు వెయ్యిరూపాయల నెల భృతి ఇస్తున్న ప్రభుత్వం ఇది. LOP గారి సొంత జిల్లాలో కూడా ఈ వధకు అమలులోకి వచ్చిందని మీకు మనవి చేసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా. కాబట్టి మహిళల వల్ల మాకు గౌరవమే కాదు, భక్తి కూడా ఉన్నదని తెలియ చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ సభలో కాక, మరెక్కడ మాట్లాడతాము అధ్యక్షా. ఇతర కారణాల వల్ల మహిళలను కేబినెట్ లోకి తీసుకోలేక పోయాం అని చెప్పారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: బడ్జెట్ లోకి వెళ్లండి. LOP గారు చెప్పినట్లు సంయమనంతో వ్యవహరించండి. ఆ టాపిక్ పై ఇక మాట్లాడకండి.

12.40 | శ్రీ యం. రంగారెడ్డి: వాళ్లు విమర్శ చేసి ప్రతి విమర్శ చేయ ము. కూడదంటే ఎలా? తెలంగాణ కోసం స్త్రీలు ప్రతి గ్రామంలో బతుకమ్మ ఆడారు. ఇప్పుడు వాళ్లని మరచిపోయాం. విమలక్య తెలంగాణ కోసం వాడ వాడ, ఊరూరా తిరిగి బతుకమ్మ ఆడింది. మీతో కూడా ఆడింది. ఇప్పుడు మనం ఆ మహిళా వర్గాన్ని అడ్డం చేయడం లేదని మాత్రమే అంటున్నాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అది అయింది, ఇదయింది అని మాట్లాడుతున్నారు, అవన్నీ అయ్యాయి కాబట్టి కదా మనం నేడు వేరే రాష్ట్రంగా ఏర్పడ్డాం. సరే, వాళ్లు విమర్శలు చేసినంత మాత్రాన వాస్తవాలు వాస్తవాలు కాకుండా పోవు. తెలంగాణ కోసం పోరాటాలు చేసిన నిరుద్యోగులు, ఉస్మానియా

యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల త్యాగాలపై ఈ బడ్జెట్ లో ఏమీ లేదు. ఇంతకు ముందు కెటిఆర్ గారు మాట్లాడుతూ, ప్రతివక్షాలు లేవని త్రిన అంశాలను తప్పకుండా పరిగణన లోకి తీసుకుంటామన్నారు. మేము ఏమంటున్నామంటే - ఈ తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇండస్ట్రీ న్ కి పనికొచ్చే ఒక కోటి ఎకరాల భూములున్నాయి, కనీసం ఐదు ఎకరాల ఈక్విటీ సెక్యూరిటీ క్రింద పెట్టి దాన్ని మన యస్సీ, యస్టీ, మైనారిటీలకు ఇస్తే కనీసం 25 లక్షల మందిని అడ్డం చేసే అవకాశం వస్తుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మన భూములున్నాగా రుణ ఫెర్టిలైజర్స్ నుంచి ప్రారంభించి, ఇండస్ట్రీకి ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టుబడి పెట్టకుండా, మన భూములతో ఈక్విటీ సెక్యూరిటీ పెట్టి వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించారు. ఇదే కెటిఆర్ గారు సభలో అన్నారు కదా ప్రతివక్షాలు చెప్పిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని. మరి అది ఈ బడ్జెట్ లో ఉన్నదా? ఎక్కడైనా ఉద్యోగాల అంశం, దళితుల ఇండస్ట్రీస్ విషయం ఈ బడ్జెట్ లో ఉందా? నిజంగా ఆవిధంగా దళితులకు ఐదు ఎకరాల ఈక్విటీ సెక్యూరిటీ అంశాన్ని బడ్జెట్ లో పెట్టి ఉంటే ఏ పేజీలో ఉందో చెప్పమనండి, నాకు కనబడకపోతే చూపించమనండి, నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు, నేను సంతోషపడతాను. మంచి ఉంటే అది ఉందని చెప్పే స్వభావం మాకుంది.

ప్రపంచంలో హైదరాబాదు పెద్ద నగరం. మేము రాజీవ్ గాంధీ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్ పోర్టుని కట్టాం, టెటర్ రింగు రోడ్డుని నిర్మించాం. కృష్ణా ఫీజు-1, 2, 3 తెచ్చాం. ఈరోజు హైదరాబాదు అవుట్ రింగు రోడ్డుని నిర్మించాలంటే రూ.50వేల కోట్లు కావాలి. మన రాష్ట్రానికి ప్రాముఖ్యత వచ్చిందంటే అది కేవలం హైదరాబాదు వల్లే. అటువంటి హైదరాబాదు నగరానికి రూ.500కోట్లు, రూ.600కోట్లు పెడితే ఎలా డెవలప్ అవుతుంది? ఈ హైదరాబాదులో నివసించే పేదల అంశాన్ని ఈ బడ్జెట్ లో అడ్డం చేశారా? అధ్యక్షా, మీరూ హైదరాబాదు వాసులే. పది, పదిహేను సంవత్సరాల నుంచి మేము హైదరాబాదుని ఎంతో డెవలప్ చేశాం. తెలంగాణాకి చెందిన 30శాతం జనాభా హైదరాబాదు చుట్టు ప్రక్కలే ఉంది. ఈ హైదరాబాదుని డెవలప్ చేస్తే మొత్తం రాష్ట్రానికి నాలుగింతల బడ్జెట్ వచ్చే అవకాశం ఉంది.

ఎ.పి. ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్ పోయింది, షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పోయింది. పబ్లిక్ సెక్టారులో ఉండే పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలన్నీ పోయాయి. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో బండ్ అయిన ఇండస్ట్రీస్ గురించి ఈ బడ్జెట్ లో ఏ కోశానైనా చెప్పిన మాట ఉందా? కనీసం ఈ బడ్జెట్ లో పాఠశాలల్లో చదివే యస్సీ, యస్టీ, మైనారిటీ పిల్లలకు ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ ఇస్తారేమో చెప్పమనండి. ఎందుకంటే కేజీ నుంచి పీజీ వరకు ఉచిత

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

విద్యనందిస్తామని చెప్పారు. క్రింది నుంచి పై వరకు మాట్లాడుతున్నారు.

ఇక హాసింగు విషయానికి వస్తే - మేము 38 లక్షల ఇళ్లు కట్టాం.

(ఈ దశలో అధికార పక్ష సభ్యులు-అందులో బోగన్

ఇళ్లున్నాయన్నారు.)

బోగన్ ఉంటే.. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు మీ చేతుల్లో ఉంది, తప్పు చేసిన వాళ్లను చార్మినార్ దగ్గర నిలబెట్టి ఉరి తీయమనండి. మీ దగ్గర పోలీసులున్నారు, ఇన్స్పెక్టర్ ఉంది.

(అంతరాయం)

డబుల్ బెడ్ రూము అంటిమి, అల్లనికి ఇళ్లంటిమి, మేక ఎక్కడ పడుకుంటదని అంటిమి, బర్రె ఎక్కడ పడుకుంటదని అంటిమి. ఇప్పుడు చెప్పండి, మేకను ఎక్కడ కట్టేయాలి, బర్రెను ఎక్కడ కట్టేయాలి, అల్లణ్ణి ఎక్కడ పెట్టాలి? అది చెప్పకుండా అది బోగన్, ఇది బోగన్, మీ మంత్రి బోగన్ అంటే ఎలా? ఈ బడ్జెటులో అది లేదని అంటున్నాం. డబుల్ బెడ్ రూము కట్టడానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. అప్పుడు మేము కట్టినప్పుడు కాన్సెప్ట్ ఏమంటే.. పేదవాళ్లు గుడిసెల్లో నివసిస్తున్నారు, వాళ్లకు ఒక పర్సనెంటు రూము ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో కట్టాం. మీ రొచ్చిన తర్వాత ఏమన్నారు, ఇళ్లు సరిపోవడం లేదు, డబుల్ బెడ్ రూము కడతామని చెప్పారు. ఆ విషయం ఈ బడ్జెటులో లేదని అంటున్నాను. బడ్జెటులో పెట్టకుండా గాలిలో కట్టే టెక్నాలజీ ఏదైనా ఉంటే రూములో పెట్టి చూపిస్తే చూస్తాం, మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మా తెలంగాణ దళిత వాసులకు ముఖ్యమంత్రి పదవి వద్దు, ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవి వద్దు, మూడెకరాలు ఇస్తామన్నారు. మాకు వెయ్యి కోట్లు పెడతారా? వెయ్యి కోట్లు పెట్టి నాలుగు లక్షల మందికి ఎలా భూములు కొనిస్తారు?

(అంతరాయం)

వెయ్యి కోట్లు పెడితే ఎంత భూమి వస్తుంది? మన తెలంగాణలో ఎకరం పది లక్షల రూపాయలు. వెయ్యి రెండు వేల మందికి ఇచ్చి ఈ నాలుగు లక్షల మందికి నాలుగు లక్షల ఏళ్లకి ఇస్తారా? ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? మార్గమేమిటో నన్ను అడగమని చెప్పండి, చెబుతాను. రంగారెడ్డి జిల్లాలో more than 20000 acres of forest lands ఉన్నాయి. వాడూ వీడూ కట్టా పెడుతున్నారు. ఆ భూమిని కన్వర్షన్ చేసి దానికి బదులుగా వేరే చోట వాళ్లకి ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది. మీరంటున్నారు కదా రియల్ ఎస్టేట్ కింగ్స్ వచ్చారు, వాడొచ్చాడు, వీడొచ్చాడు, పళ్లతో పీకుతామని అంటున్నారు

కదా, వాళ్లను కొనుక్కోమని చెప్పండి. ఆ ఎమౌంటును మొత్తం ఒక సంవత్సరంలో ఇవ్వవచ్చు. ఒక రూ.50వేల కోట్ల, లక్ష కోట్ల పెట్టి దళితులకు ఇవ్వండి. అప్పుడు మేమంటాం, మీరు అనవలసిన అవసరం లేదు, ఇక్కడినుంచి అక్కడికి పోయి ఓహో కేసిఆర్ అనడం కాదు. మేమే తలించి చెబుతాం, KCR is the leader అని చెబుతాం. అది చేయకుండా మాట వరుసకని మమ్మల్ని మెచ్చుకోమనంటే ఎలా? వనరులను సంపాదించే పాలసీ మీకు లేదు. వాటర్ గ్రీడ్ పథకాన్ని వాటర్ పైపుల కాంట్రాక్టర్ల కోసం పెట్టారు. అనుసంధానం చేయరు, మళ్ళీ మాపైన విమర్శలు చేస్తే ఎలా?

శ్రీ కె.టి.రామారావు : అధ్యక్షా, ఇప్పుడే యల్ ఓపి గారు చెప్పారు.

చాలా సంయమనంతో మాట్లాడమని మేము కూడా చెప్పాం. మళ్ళీ వారొక కొత్త మాట అంటున్నారు. వాటర్ గ్రీడ్ పథకాన్ని కేవలం వాటర్ పైపుల కాంట్రాక్టర్ల కోసం పెట్టారని అంటున్నారు. ఈ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 65 ఏళ్లపైచిలుకు అయింది, అందులో ఈ దేశాన్ని, ఈ రాష్ట్రాన్ని దశాబ్దాల తరబడి పాలించింది వారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పార్టీనే. వాళ్లే కనుక సరైన కార్యక్రమాలు చేసి ఉంటే, వాళ్లే కనుక సవ్యమైన దిశలో నడుచుకుని ఉంటే, ఈరోజు ఇంకా సర్లోండ జిల్లాలో రెండు లక్షల మంది ఫ్లోరోసిస్ తో నడుములు వంకరపోయి, మొత్తం బొక్కల్లో మూలుగలేకుండా పోయి ఎందుకు అవ్వలు పడుతున్నాయి? అది తెలుసుకోకుండా ఈరోజు మళ్ళీ పెద్ద గొంతుకతో మాట్లాడుతున్నారు. అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కోనివ్వదు అన్నట్లుగా ఉంది వాళ్ల వ్యవహారం. వాళ్లు అవకాశం ఉన్నప్పుడు చేయరు. ఈరోజు కొత్తగా వచ్చిన ప్రభుత్వం గతంలో ఇచ్చిన హామీ మేరకు రక్షిత మంచినీటిని తెలంగాణ ప్రజలకు ఇవ్వబోతున్నాం. ఏవిధంగానైతే Right to Education, Right to Information ఉందో అలాగే Right to Safe Drinking Water ఉండాలనే ఆలోచనతో అందరు ఇంజనీరింగు నిపుణులు కలిపి రూపొందించిన ప్రాజెక్టు సార్ ఇది. ఈరోజు గుజరాతులో ఈవిధంగా చేశారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో చేస్తున్నారు. అలాంటి కార్యక్రమాన్ని మేము చేయాలనుకుంటుంటే.... గొంగల్లో తింటూ వెంట్రుకలు ఏరినట్లు, ఈ ప్రాజెక్టును కేవలం కాంట్రాక్టర్ల కోసమే చేపట్టారని మాట్లాడడం ఏ రకంగా న్యాయమని అడుగుతున్నాను. వారు ఈ విధంగా మాట్లాడితే మేము గతాన్ని ప్రస్తావించవలసి ఉంటుంది. గతంలో వాళ్ల వైఫల్యాల గురించి గట్టిగా చెప్పవలసి వస్తుంది. గతంలో ఆ జిల్లాకి సంబంధించిన వ్యక్తి పంచాయతీరాజ్ శాఖా మంత్రిగా ఉన్నా ఇప్పటికీ రెండు లక్షల మంది ఫ్లోరోసిస్ తో బాధ పడుతున్నారు. కానీ వాళ్లు చేయలేకపోయారు. సరే, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆంధ్రా వాళ్ల పెత్తనం, ఆంధ్రా నాయ

కుల కనుసన్నలలో నడుచుకోవలసిన పరిస్థితి, చేయలేకపోయారు. మేము అర్థం చేసుకోగలం. కానీ కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడి, కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఒక మంచి కార్యక్రమం తీసుకుంటే దాంట్లో కూడా రంధ్రాస్వేచ్ఛణ చేయడం వారికి మంచిది కాదు. అధ్యక్షా, వాటర్ గ్రీడ్ మీద వారికి అనుమానం ఉంటే ఒక చర్చకి అవకాశం ఇవ్వండి, సావధానంగా సానుకూలంగా రెండు గంటలైనా సరే చర్చించి, వారి అనుమానాలను నివృత్తి చేయడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమాలకు దురుద్దేశ్యాలను ఆపాదించడం వారికి మంచిది కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం.రంగారెడ్డి: వారికి నేను మొదలే చెప్పాను. ప్రాణ హిత-చేవెళ్లలో అనుసంధానం చేయమని చెప్పాను. మీరు కాంట్రాక్టర్లకి ఇచ్చారు, వాళ్లు దొబ్బుకపోయారని అనడం లేదు. పదివేల టర్నోవర్ ఉన్నా ఫర్వాలేదు, నీవు పైవులకు ఓనరుగా ఉంటేనే టెండరు వేయాలనే రూలు పెడతారని నేను అనడం లేదు. ఆ మాట అనక ముందే మీరు అలా మాట్లాడితే ఎలా?

(అంతరాయం)

ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుని ప్రక్కన పెట్టే ప్రోగ్రాము ఏమైనా ఉంటే చెప్పమనండి. ఏడు వేల మెగావాట్లుంటే మనకి 160 టీయంసిలు వస్తాయి, హైదరాబాదుకి 40 టీయంసిలు వస్తాయి, అందులో పది టీయంసిలు మనం వాడుకోవచ్చు, 20 టీయంసిలు పరిశ్రమలకి ఇవ్వవచ్చు. వాటర్ గ్రీడ్ కంటే పెద్ద గ్రీడ్ అవుతుందని చెబితే వాళ్లు ఆవిధంగా మాట్లాడితే ఎలా?

(అంతరాయం)

ఏదైనా నేను మాట్లాడిన దాంట్లో వారికి అనుకూలంగా లేకుంటే తలోంచి క్షమాపణ చెబుతాను. దళితులకు ఈ బడ్జెటులో కనీసం రూ.20 వేల కోట్లు ఈ సంవత్సరం పెట్టాలని, ఇంకా వేరే మార్గాలలో నైనా తెచ్చి పెట్టాలని, పాఠశాలల్లో చదివే యస్సీ, యస్టీ, మైనారిటీ పిల్లలకు ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. రూ.100 కోట్లు యాదగిరిగుట్టకి కేటాయించారు, చాలా సంతోషం. అలాగే మక్కా మసీదు, చార్మినార్ కి, ఆ ప్రాంతంలో ఉండే ప్రజలకి, మెదక్ చర్చికి వంద కోట్ల చొప్పున ఇవ్వాలని ఈ సభ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: సభ్యులకు ఒక మనవి. నా అనుమతితో ముఖ్య మంత్రి గారి తరపున పంచాయతీరాజ్ శాఖా మంత్రి శ్రీ కె.టి. రామా

రావు గారు ఒక ప్రకటన చేయవలసిందిగా వాళ్లుకోరారు. ఆ ప్రకటన చేయవలసిందిగా శ్రీ కె.టి. రామారావు గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.టి. రామారావు: ఆధ్యక్షా, ఈ ప్రకటన నేను ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున చాలా సంతోషంగా, సగర్వంగా చేస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని పంచాయీ రాజ్, పట్టణ స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులను గౌరవ వేతనాల పంపునకు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి వివరణ.

(గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారి తరపున పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.టి. రామారావు గారి వివరణ)

మన ప్రజాస్వామ్యపు, క్షేత్ర స్థాయిలో పంచాయతీ రాజ్, పట్టణ స్థానిక సంస్థలు కీలక పాత్రను పోషిస్తాయి. ఈ స్థానిక సంస్థలలోని ఎన్నికైన ప్రతినిధుల నుండి డిమాండ్ సుదీర్ఘంగా పెండింగ్ లో న్నప్పటికీ. వరి అభ్యర్థనలను గత ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోలేదు. స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధుల గౌరవాన్ని పెంచడానికి క్షేత్ర స్థాయిలో ప్రజలకు వారి సేవలను మెరుగుపరచే ఉద్దేశంతో దిగువ సేర్వోన్న విధంగా వారికి చెల్లించే గౌరవ వేతనాన్ని పెంచాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

పంచాయతీ రాజ్ ప్రతినిధులకు సంబంధించి గౌరవ వేతన రేట్లను తెలియపడే పట్టిక

వయస్సు	తీగరి	ప్రభుత్వం ఉన్న సెలవేరి గౌరవ వేతనం	సంబంధించి సెలవేరి గౌరవ వేతనం
1.	తల్లి సంవత్సరం పై చివరి	రూ.7,500/-	రూ.1,00,000/-
2.	జిడ్ పీ.టి.సి సభ్యులు	రూ.2,250/-	రూ.10,000/-
3.	ముందు పూర్తి సంవత్సరం అధ్యక్షులు	రూ.1,500/-	రూ.10,000/-
4.	పెన్షిటీ సి సభ్యులు	రూ.750/-	రూ.5,000/-
5.	గ్రామ సలహాదారు సభ్యులు	రూ.1000-1500/-	రూ.5,000/-

పట్టణ స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులకు సంబంధించి గౌరవ వేతన రేట్లను తెలియపడే పట్టిక

వయస్సు	తీగరి	ప్రభుత్వం ఉన్న సెలవేరి గౌరవ వేతనం	సంబంధించి సెలవేరి గౌరవ వేతనం
1	మేయర్	రూ.14000.00	రూ.50,000.00
2	డిప్యూటీ మేయర్	రూ.8000.00	రూ. 25,000.00
3	కౌన్సిల్మెన్	రూ.4000.00	రూ.6000.00
4	పై చివరి (ప్రత్యేక గ్రేడు)	రూ.10,000.00	రూ.15,000.00
5	ఇతర పై చివరి అందరు	రూ.8000.00	రూ.12,000.00
6	పైన పై చివరి (ప్రత్యేక గ్రేడు)	రూ.5000.00	రూ.7,500.00
7	ఇతర పైన పై చివరి అందరు	రూ.3,200.00	రూ.5,000.00
8	కౌన్సిల్మెన్ (ప్రత్యేక గ్రేడు)	రూ.2,200.00	రూ.3,500.00
9	ఇతర కౌన్సిల్మెన్ అందరు	రూ.1,800.00	రూ.2,500.00

ఇందుకు సంబంధించి, కాలేయ అర్హత సంబంధించి సుంద్ పెరిగి రేట్లను అనుమతి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించిన తేదీని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.టి. రామా

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

1.00 శ్రీ పొట్ల నాగేశ్వర రావు(స్థానిక సంస్థలు-ఖమ్మం): అధ్యక్షా, మ. ఏ ప్రభుత్వంలో ఏ పార్టీ ఉన్ననూ మన రాష్ట్రంలో low growth రేటు పెరిగి పోతూ ఉంటుంది. బడ్జెట్లో ప్రాధాన్యతలను చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ బడ్జెట్లో అంతెలు చాలా గణనీయంగా ఉన్నాయి. కానీ, ఆర్థిక మంత్రి గారి గళ్లా పెట్టె మాత్రం గళ, గళలాడడం లేదు. ఈ బడ్జెట్లో రూ.53వేల కోట్ల రూపాయలు ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ కి చూపించారు. Asset creation కోసం చూపించినటువంటి నిధులు ఇక్కడ కేవలం రూ.15వేల కోట్లు మాత్రమే ప్లాన్ బడ్జెట్లో కలుపుతుంది. నేను గత బడ్జెట్ సమావేశంలో తెలియజేయడం జరిగింది. కానీ ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రతిపక్ష సభ్యుల నూచనలు లెక్కలోకి తీసుకున్నట్లుగా కనిపించడం లేదు. మీరు అప్పులు తెచ్చుకోవాలంటే FRBM అడ్డు వస్తుంది చెప్పాను. ఈ నిధులు ఎలా వస్తాయి, ఏం చేయబోతున్నారని ప్రశ్నిస్తే సమాధానం చెప్పలేదు. లేదు కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంట్లు ఇస్తుంది తెలపారు. కానీ, నిన్న ఉపన్యాసంలో కేంద్రం నుండి మనకు రావాల్సిన నిధులు రాలేదని తెలిపుతున్నారు. మిగిలింది ఎవరంటే, నిధులు కావాలంటే అటోమెటిక్ గా జనాన్ని బాదాలి. మీరు జనం నెత్తి కొట్టబోతున్నారా? అని అడిగితే సమాధానం చెప్పలేదు. ఏదీ చెప్పకుండా నిధులు ఎలా వస్తాయి. ఈరోజు కూడా అదే జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం వ్యాట్ రూ.35వేల కోట్లు వసూలైతే, ఈ సంవత్సరం రూ.46,300కోట్లుగా మీరు పెట్టుకున్నారు. అంటే, రూ.11వేల కోట్లు వస్తుల ద్వారా ప్రజల మీద వేయబోతున్నారని ఈ బడ్జెట్ ద్వారా అర్థం అవుతుంది. పోనీ సంబోధించి మీరు ఏమైనా హామీ ఇస్తారా? ఆ పరిస్థితి లేదు. రావాల్సినటువంటి పెరుగుదల అయినటువంటి రూ.11వేల నిధులు ఎలాగైతే వ్యాట్ లో చూపించారో, దానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజలని రూ.3,950కోట్ల ఆదాయం పెరిగే విధంగా మధ్యం తాగించబోతున్నారని తెలిస్తోంది. రూ.3,950కోట్ల ఆదాయాన్ని అదనంగా మధ్యం ద్వారా పొందాలని చెప్పి బడ్జెట్ లెక్కల్లో చూపిస్తున్నారు. ఇంతకుంటే ప్రభుత్వం నీటి బాహ్యమేదైనా ఉంటుందా? ఇది Excise శాఖా? లేదా Excise and Prohibition శాఖా? కానీ ఇక్కడ Prohibition కనిపించడం లేదు. కేవలం Excise శాఖ మాత్రమే కనిపిస్తోంది. అధనంగా పెరిగిన ఆదాయం మందం కూడా ప్రజల ఆరోగ్యం మీద ఖర్చు పెట్టేటువంటి పరిస్థితిలో లేదు ఈ ప్రభుత్వం. కనీసం మీరు ఈ డబ్బుని తీసుకువచ్చి ఆరోగ్యం మీద కూడా ఖర్చు పెట్టడం లేదంటే ప్రభుత్వం సిగ్గుపడాల్సిన పరిస్థితి ఉంది.

టిఆర్ఎస్ పార్టీలో ఉన్నటువంటి పెద్దల మాటలతో మాత్రం మేము ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు వేయలేము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నర్ గారి ప్రసంగ తీర్మానం మీద

ధన్యవాదాలు తెలిపే కార్యక్రమంలో మాట్లాడిన తీరు చూసి నన్ను నేను మరిచిపోయి, టిఆర్ఎస్ పార్టీ వానినేమోననే భ్రమలో పడిపోయాను.

టిఆర్ఎస్ ఔచిత్యం గురించి, తెలంగాణ పొగడ్డ గురించి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పది పేజీలు పెట్టారు. 2013-14లో పడిన వర్షాలకి, ఈ ప్రభుత్వం చెప్పే మాటలకి వ్యవసాయం మీద వారికి ఉన్నటువంటి శ్రద్ధ రెండు, మూడు ముక్కల్లో చెబుతాను. 2004-05లో వ్యవసాయ రంగం నుండి ఈ రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తికి 25 నుండి 26 శాతం Contribution ఉంటే, నిన్న 12 శాతానికి వచ్చింది. అంటే -10.47 శాతం తగ్గిపోయింది. మీరు రైతు ప్రాధాన్యతా ప్రభుత్వమని పరిశ్రమలు, సర్వీసెస్ మరియు వ్యవసాయమని మూడు రంగాలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామని చెప్పారు. జిఎస్ డిపికి 12 శాతం వ్యవసాయం కాంట్రీబ్యూషన్ ఉంటే, 63 శాతం పేద రైతులు గ్రామాల్లో నివసిస్తూ ఉంటే, రూ.1,03,000/- మీ per capita income? గ్రామాల్లో క్లెయివర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్ ప్రకారం ఒక్కరికి ఆదాయం వచ్చిందా అనేది చూపిస్తారా? అని నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. హైదరాబాద్ నగరంలో లక్షా మూడువేల వర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్ ఉంటే ఆదిలాబాద్ లో రూ.62వేలు ఉంది. అంటే అంత అసమానత ఉంది. ఈ అసమానతలని ప్రభుత్వం తగ్గించడానికి గ్రామాల్లో వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉంటుంటే 55 శాతం వర్కీ ఫోర్స్ ని ఆ లక్షా మూడువేలకు తీసుకుపోతున్నటువంటి చర్య ఒక్కటి కూడా ఈ బడ్జెట్ లో లేదు. మీరు ఈ గ్రామాల్ని బంగారు తెలంగాణాగా ఎలా చేయబోతున్నారు అనేటువంటిది తెలియడం లేదు. గ్రామీణ తెలంగాణ గురించి మాట్లాడండి.

అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 67 ఏళ్లు దాటిపోతున్నప్పటికీ, గ్రామాల్లోని ఏసీ/ఎస్టీలు 50 శాతం కూడా చదువుకున్నటువంటి పరిస్థితి లేదు. కనీసం వ్యవసాయం చేయలేనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. చదువుకొని ఎక్కడికైనా వెళ్లిపోదామని అనుకునే పరిస్థితి వస్తే కూడా పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు సరిగా లేరు. ఇంగ్లీష్ మాధ్యమం ప్రవేశపెడుతున్నామని చెప్పారు మీరు. కానీ, అక్కడ ఇంగ్లీషు మాధ్యమం బోధించేవారు ఉన్నారా? ఒక్కరున్నారని చెప్పమనండి ఈ ప్రభుత్వాన్ని.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర రెడ్డి (స్పెక్ కు లేకుండా): సుమారు ఎనిమిది వేల మందిని ఉపాధ్యాయులను రిక్రూట్ మెంట్ చేసిన విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పొట్ల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ఇంగ్లీష్ మీడియం పాఠశాలలు చేశారు. కానీ, అక్కడున్నటువంటి ఉపాధ్యాయులనే ఇంగ్లీషు బోధించమని అన్నారు. అంటే, గ్రామాల్లో లిటరసీ పెరగడం లేదని

మీ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే తెలియజేస్తున్నాను. వ్యవసాయానికి అనుబంధమైన వాటిల్లో బ్రహ్మాండమైన గ్రోత్ వచ్చింది. చేపల పెంపకంలో 11.4 శాతం పెరిగింది. విద్యుత్ రాయితీ ఇవ్వడం వల్ల కోళ్ల పెంపకం వెలిగిపోతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ అనుబంధ పరిశ్రమలు బాగున్నప్పటికీ, వ్యవసాయం (-) గ్రోత్ లోకి పోయిందని తెలియజేస్తున్నాను. పోయినసారి బడ్జెట్ లో రూ.400 కోట్లు మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ అని కేటాయింపులు చేస్తే, ఇప్పుడు రూ.75 కోట్లు చేయడం జరిగింది. అంటే, వ్యవసాయాన్ని ఎంత బాగుచేయబోతున్నారో, ఎంత పైకి తేబోతున్నారో ఒక్కసారి అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈవేళ వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, భవిష్యత్తు తెలంగాణ బంగారు తెలంగాణ అవ్వదేమో అని అనిపిస్తుంది.

Food Security ఉంది, FCI Levy తీసేసింది. FCI Levy కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఏదైతే తీసుకోవాలో అది కేంద్రం ఎత్తేస్తున్నట్లుగా ప్రకటించింది. FCI Levy అనేది లేకపోతే, మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కాకపోతే, ప్యాడి కొనేవారే ఉండరు. MSP రాదు. కాంపిటీటర్ ఎవరు లేరు. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ప్రభుత్వానికి రాకపోతే, మీరు రూ.75 కోట్లు ఇచ్చి మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కి వస్తామని చెప్పిది ఏదైతే ఉందో ఇది సరిపోదు. మీరు మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కాకపోతే, మార్కెట్ లో ఇంకొక పోటీదారు ఎవరు ఉండరు. మరి వ్యాపారులు ఏ ధర చెబితే ఆ ధరకు అమ్ముకోవాల్సిన అగత్యం రేపు రైతుగానికి రాబోతోంది. దానిమీద ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలు చేపట్టకపోతే, నాకు తెలిసి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు FCI Levy కొనసాగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ వ్రాసినట్లుగా ఏదో పత్రికల్లో చదివాను. కానీ, ఇంత చిన్న చర్యతో సరిపోదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం లెవీనీ ఎత్తేయడమనేది మన రైతాంగం పాలిట శాపంగా మారబోతుంది. తక్షణమే మళ్ళీ వచ్చే 6 నెలల క్రాప్ సీజన్ కల్లా ఈ సమస్య పరిష్కారం చేసుకోకపోతే ఈ ప్రభుత్వానికి చాలా ఇబ్బందులు వస్తాయని తెలియజేస్తున్నాను.

అట్లాగే ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాలకి, పట్టణాలకి ఆదాయ మార్కెట్లో అసమానతలు తొలగించడానికి ఈ ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు తీసుకోకపోతే, డబ్బు ఉన్నవాళ్ల మధ్య, పేదవారి మధ్య తారతమ్యం బాగా పెరిగిపోతుందని అనిపిస్తోంది. ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల్లో వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఏమీ చర్యలు తీసుకోవాలో నాకు కూడా తెలియడం లేదు. కానీ, నూచనలు ఇవ్వడానికి కూడా ఏమీ తెలియడం లేదు. 62 శాతం మంది రైతులు ఒక హెక్టారు లోపు సేద్యం చేస్తున్నారు. 25 శాతం లోపు రైతులు రెండు హెక్టార్ల సేద్యం

చేస్తున్నారు. ఇది Un-Economical, ఎంతవరకు ఎదో వర్షం పడితే పత్తి విత్తనాలు పెట్టి వస్తున్నారు తప్ప, viable వ్యవసాయం చేయడం లేదు. viable వ్యవసాయానికి సరిపడా భూమి కాదు, భూమి సరిపోనందువల్ల ఫామ్ మెకనైజేషన్ కి వెళ్లలేకపోతున్నాడు. మీరు ఇచ్చేటువంటి పాలీ హాజ్ గానీ, డ్రిమ్ ఇరిగేషన్ గానీ తీసుకోవాలంటే అతనికి శక్తి చాలడం లేదు. నిజమాబాద్ జిల్లాలో అంకాపూర్ ఆనే గ్రామం ఉంది. వ్యవసాయ విత్తనం కోసం అక్కడున్నటువంటి వ్యవసాయదారులకి ఎంత సపోర్టు దొరుకుతుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి: అధ్యక్షా, వ్యవసాయంపై ప్రతిపక్ష సభ్యులు చిన్న, సన్నకారు రైతులు డ్రిమ్ ఇరిగేషన్ పెట్టుకోగలుగుతారా అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ఏవిధంగానైతే ఇదివరకు ఒక హెక్టారుకు సబ్సిడీ ఇచ్చేవారో ఇప్పుడు దాని రేటు పెంచినప్పటికీ కూడా మేము ఎస్సీ/ఎస్టీలకు వందశాతం, బిసీలకు 90 శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అదే క్రమంలో చిన్న, సన్నకారు రైతులకు కూడా 90 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. కాబట్టి చిన్న, సన్నకారు రైతులకు డ్రిమ్ ఇరిగేషన్ లో చాలా రాయితీలు ఇస్తున్నాము. ఆ రాయితీని ఉపయోగించుకొని రైతు బాగుపడే అవకాశం ఉంటుంది. వారన్నట్లుగా తెలంగాణ ప్రాంతమంతా బోరు బావులు వెలిసినవి కాబట్టి చిన్న, సన్నకారు రైతులు కూడా డ్రిమ్ ఇరిగేషన్ ద్వారా తక్కువ నీటితో ఎక్కువ పంట పండించే అవకాశం కలుగుతుంది.

జిన్ డిపిలో వ్యవసాయ పాత్ర ఏమిటని వారన్నారు. వారికి తెలుసు ప్రభుత్వం వచ్చింది మొన్న, మొన్ననే. క్రితంసారి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్ కాదు. ఇప్పుడు పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్ వచ్చింది. వర్షాభావం కాస్త తోడయింది. అయినప్పటికీ కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతును అన్నివిధాల ఆదుకోవడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది. డ్రిమ్ ఇరిగేషన్ లో గాని, స్ప్రింకల్ లో గాని, పాలీ హాజ్ లో గాని ఉద్యానవనంలో గాని, వ్యవసాయంలో గాని, ఫాం మెకనైజేషన్ లో గాని అన్నివిధాల చర్యలు తీసుకుంటాం. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ మీద కూడా అంత బయపడాలి అవసరం లేదు. తప్పని సరిగా రైతుకు మినిమమ్ సపోర్టు సైన్ ఇచ్చేవిధంగా ప్రయత్నం చేస్తాం. ఎక్కడా కూడా రైతు తక్కువ ధరకు అమ్ముకునే పరిస్థితి రాకుండా అన్ని విధాల గట్టి చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదు, చేయడం లేదని అనడం లేదు. viable అయ్యేటువంటి చర్యలు

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

కావు అని చెబుతున్నాను. 85శాతం మంది రెండేకాల హెక్టార్లలోపు వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. Un-Economical గా ఉంటుందనే విషయాన్ని నభ దృష్టికి, మీద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చాను తప్ప, నేను మీరేమి చేయడం లేదని అనడం లేదు. సరిపడా చేయడం లేదనేది అంటున్నాను.

తెలంగాణలో హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి మరియు మెదక్ మూడు జిల్లాలది కలిపి జిఎస్ డిపి క్రింద 48శాతం అయితే, మిగిలిన ఏడు జిల్లాలది 52శాతం ఉంది. అంటే సంపద ఎల్లా పంపిణీ చేయబడుతోంది. ఈ మూడు జిల్లాల్లోని ప్రజలు 48శాతాన్ని సంపదను పంచుకుంటుంటే, మిగతా ఏడు జిల్లాలు 52శాతం సంపదను పంచుకునేటటువంటి పేదరిక పరిస్థితులు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయని చెప్పదలచుకున్నాను. ఎలాగైతే వెనుకబడిన జిల్లాలకు BRGF impose చేసిందో, అలాంటి పథకాలు ఆ ఏడు జిల్లాల్లో పెట్టడానికి మీదగ్గర ఏమైనా పథకాలు ఉన్నాయా? లేదంటే మీరు చెబుతున్నటువంటి పర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్ లక్షా మూడు వేలల్లో సగం లేనటువంటి ఆదిలాబాద్ జిల్లాను ఆదుకోడానికి మీదగ్గర ఏమైనా పథకాలున్నాయా అని నేను అడుగుతున్నాను. అంటే, ప్రభుత్వ లెక్కలు గాని, ఆర్థికాభివృద్ధి నూచీలు గాని, ఈ ప్రభుత్వం లెక్కలోకి తీసుకోవడం లేదా? అనేటటువంటి అనుమానం కలుగుతుంది. అంటే, వాటిని కాన్సంట్రేషన్ చేసి ఎలా తీసుకుపోవాలి, ఆ జిల్లాలని ఏవిధంగా అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకుపోవాలనే దానిలో ఈ ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు చేపట్టలేదని తెలుస్తోంది.

1.20 | అధ్యక్షా, పారిశ్రామిక రంగంలో మీరు చేపట్టిన చర్యలు ము. బాగానే కనబడుతున్నాయి. కాని ఇక్కడ ఒక కీలకమైన ఆటంకం ఏర్పడుతున్నది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడు హైదరాబాద్ పెద్ద ఉత్పత్తి కేంద్రంగా మారిపోయింది. ఇక్కడినుంచి అటు మహారాష్ట్రకు, ఇటు కర్నాటకకు, అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కూడా ఉత్పత్తులు పంపించడం జరిగింది. ఇప్పుడు హైదరాబాద్ నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ కి పంపడానికి వయబిలిటి లేదు. డబుల్ ట్యాక్సేషన్ వస్తుంది. కాబట్టి హైదరాబాద్ లో ఇకమీదట వస్తు తయారీ ప్రక్రియ కొనసాగడం కష్టమవుతుంది. ఇప్పటికే కొనసాగుతున్న పరిశ్రమలే ఇబ్బందులకి గురవుతున్నాయి. ఒక ఉదాహరణ చెప్పుకోవాలంటే హైదరాబాద్ నుంచి మైదా, గోధుమ పిండి లారీ లోడ్ యానాంకి వెళుతుంటే తెలంగాణలో 5% VAT చెల్లించి యానాంకి వెళ్లింది. కాని ఆంధ్రా చెక్ పోస్టు లారీని ఆపి, అక్కడ మరొక 5% VAT చెల్లించమంటారు. ఇలా అయితే వ్యాపారం ఎలా కొనసాగుతుంది? హైదరాబాద్ కేంద్రంగా వస్తువులు తయారయ్యే పరిస్థితులు

ఇకమీదట కనిపించవు. అందుకని దీనికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు ఆలోచించాలి. ఇక్కడ నెలకొని ఉన్న పరిశ్రమల భవిష్యత్తు ప్రశ్నార్థకంగా మారే పరిస్థితి ఉంది. పరిశ్రమలకు మంచి రాయితీలే ప్రకటించారు. కాని పరిశ్రమలు ఇప్పటికే సిక్ అయి ఉన్నాయి. విద్యుత్ కోతలు ప్రకటించారు. అలాగే పరిశ్రమలకు పవర్ హాలిడేస్ అన్నారు. వారంలో ఇన్ని రోజులు మాత్రమే నడవాలి, నెలలో ఇన్ని రోజులు నడవాలి అని ఆంక్షలు విధించారు. ఈ పరతుల వల్ల రాష్ట్రంలో చాలా పరిశ్రమలు కుంటుపడిపోయాయి. వాటిని పునరుద్ధరించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? వారు చెల్లించవలసిన బ్యాంకు బకాయిలు NPA లు అంటే Non-Performing Assets గా మారిపోయి, వ్యాపారస్తులంతా విలవిల్లాడి పోయారు. వారికి అవసరమైన సెక్యూరిటీజేషన్ విషయంలో ప్రభుత్వం ముందుకి రావాలని కోరడం కూడా జరిగింది. కానీ రాలేదు. దాని కారణంగా అనేక పరిశ్రమలు మూతబడినాయి. ఈ పరిస్థితుల వల్ల పారిశ్రామిక వృద్ధి ఎలా కొనసాగుతుందని మీరు ఆశించారు అని నేను అడుగుతున్నాను.

ఇక మిగిలింది సర్వీసెస్ రంగం. మీరు ఏమి చేసినా, చేయకపోయినా అది జరుగుతూనే ఉంటుంది. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో పనిలేని రంగం అది. 62% కంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తున్నటువంటి రంగం సర్వీసెస్ సెక్టర్ అధ్యక్షా. ఆ సెక్టరు మీద మీరు పెద్ద నమ్మకాలు పెట్టుకొని, ఎక్కువ ఆశపడి ముందుకు పోతున్నారు. దానివల్ల భవిష్యత్తులో మీకు వచ్చే ప్రమాదాలు ఏమిటంటే ఏ సివిల్ జెట్ సొసైటీ అయినా సరే, వ్యవసాయం సరిగా లేనప్పుడు మనుగడ ప్రశ్నార్థకంగానే మిగులుతుంది. అందుకని మీరు పట్టించుకోవలసిన రంగాన్ని పట్టించుకోవడం లేదు అని ఈ ప్రభుత్వానికి నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ల నిర్మాణం గురించి చెప్పాలంటే, ఎవరికి వడితే వారికి ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. కులాల వారిగా ఇళ్లు ఇస్తున్నారు, స్థలం ఇస్తున్నారు, డబ్బులు కూడా ఇస్తున్నారు. ఇల్లు లేని పేదవాడికి ఇల్లు కట్టిస్తామని మాట ఇచ్చి, తప్పుతున్నారని నేను అంటున్నాను. పోయిన సారి గృహ నిర్మాణ రంగానికి వెయ్యి కోట్లు పెట్టారు, కాని ఈ సంవత్సరం కేవలం రూ.390 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇంకా పాత బకాయిలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ రూ.391 కోట్లతో మీరు ఎవరికి ఇళ్లు కట్టిస్తారు సార్ ?

మిషన్ కాకతీయ మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి brain child అనవచ్చు. ఇప్పుడు ఎవరు మాట్లాడుకున్నా మిషన్ కాకతీయ, వాటర్ గ్రిడ్ ఈ రెండిటి గురించి మాట్లాడుకోవలసిందే. మిగతా పథకాలు ఎలాగూ లేవు కాబట్టి. రూ.1835 కోట్లు కేటాయించారు. కాని ప్లాన్ బడ్జెట్ లో చూపించింది మాత్రము రూ.1173 కోట్లు మాత్రమే.

మిగతా మొత్తాలు RIDF, AIBP క్రింద వస్తాయని చెప్పారు. ఏడాది ముగిసే సమయానికి రాలేదు అని చెబితే, చెరువుల పరిస్థితి ఏమిటి సార్? ఇన్ని వేల చెరువుల పునరుద్ధరణ అని చెబుతూ, మీరు రూ. 1835 కోట్లు చూపించి, చివరికి రూ.1173 కోట్లు కేటాయించారు. 260 TMCల నీరు ఆపాలి. ఇకవాలర్ గ్రిడ్ గురించి మాట్లాడుకుంటే, నాలుగు ఏళ్లలో రూ.26,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలి. కాని ఈ సంవత్సరం కేటాయించింది మాత్రం రూ.4000 కోట్లు మాత్రమే. ప్రజలకు నీళ్లు ఇవ్వకపోతే ఓట్లు అడగమని చాలా మాటలు చెప్పారు. రూ.26,000 కోట్లు ఎప్పుడు వస్తాయి? ఈ సంవత్సరానికి రూ.4000 కోట్లు ఇస్తే, పూర్తిగా ఖర్చు పెట్టడానికి ఇంకా మీకు నాలుగేళ్ల సమయం ఉంది. ఇలా ప్రతి ఏడూ నాలుగువేల లెక్కన పెడితే, ఎప్పటివరకు పూర్తి చేస్తారు? ఈ లోపు సిమెంటు, ఇతర పదార్థాల ధరలు పెరిగి, రూ.26,000 కోట్ల ప్రాజెక్టు రూ.30,000 లేక రూ.36,000 కోట్లకు చేరుకుంటుంది. ఆ రకంగా చూస్తే మీరు ఓట్లు అడగకుండా ఉండే పరిస్థితి వచ్చేలా ఉంది. మాట నిలబెట్టుకుంటారనే నేను చెబుతున్నాను. ఇలా నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించు కుంటూపోతే మీరు గమ్యం ఎప్పటికీ చేరుకుంటారు?

VAT గురించి చెప్పాలంటే పోయిన సారి రూ.35,000 కోట్లు వచ్చింది, మరి ఈ సంవత్సరం రూ.46,000 కోట్లు అన్నారు. ఎలా వస్తుంది సార్? అంటే ఒక్క VAT మీదనే మీరు రూ.11,000 కోట్ల రూపాయలు చూపుతున్నారంటే, ఖచ్చితంగా ప్రజల మీద భారం వేయబోతున్నట్లే అని తెలుస్తోంది. ఎందుకంటే సాధారణ పరిస్థితులలో రూ.11,000 వేల కోట్ల రూపాయల పెరుగుదల సాధించడం సాధ్యం కాదు. VAT తో బాటు, రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీల మీద భారం రూ. 3,500 కోట్లు వేసే ఆలోచన కనిపిస్తోంది. ఇలా అయితే ప్రజల పరిస్థితి ఏమిటి సార్? వారి ఆదాయం పెరగకుండా, పన్నులు పెంచితే ఎలా? ప్రభుత్వం కాస్త ఆలోచించాలి. కరువు ఒకవైపు, మరొకవక్క వర్షాభావ పరిస్థితులు. వీటి మధ్య మూలిగే నక్క మీద తాటికాయ కాదు, ఈతకాయ వడినా వారు భరించే స్థితిలో లేరు. అందుకని ఈ రూ. 11,000 వేల కోట్ల రూపాయల భారం ప్రజల మీద వేయవద్దని నేను కోరుకుంటున్నాను. మీ సొంత వనరులనుంచి ఏర్పాటు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. ఇకపోతే ఎక్స్ట్రా రంగం. ప్రభుత్వం ప్రజలను తాగమని ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది. లోటు బడ్జెట్ రూ. 17,000 కోట్లు ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. VAT లో రూ.11,000 కోట్ల లోటు కలుపు కుంటే, మీ దగ్గర రూ.28,000 కోట్ల రూపాయలు లేనట్లే లెక్క. దానికి రూ.4,000 కోట్లు ఎక్స్ట్రా కలిపితే మొత్తం రూ.32,000 కోట్లు మీ దగ్గర లేవని తెలుస్తుంది. మీరు ఇచ్చిన ప్లాన్ బడ్జెట్ రూ.53,000

కోట్ల రూపాయలలో, రూ.1617 వేల కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కనిపిస్తోంది. ఆ డబ్బులే తెలంగాణలో సంపదని సృష్టించడానికి ఉపయోగపడే పరిస్థితి కనబడుతోంది. మనకి ఇంకా FRBM సవరణలు రాలేదు. ప్లానింగ్ కమిషన్ హాఫ్ పర్సెంటు బారో చేసుకోవచ్చు అని చెప్పినా, ఇప్పుడున్న 3% లెక్కన చూస్తే తెలంగాణ రాష్ట్రం రూ. 2,000 కోట్లు అప్పు చేసి పరిస్థితి కనబడుతుంది.

మరి హైదరాబాద్ ని విశ్వాసగరం అంటున్నాం. GHMC వారు రూ. 1650 కోట్లు అడిగితే, మీరు రూ. 250 కోట్లు ఇచ్చారు. మరి దీనితో అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యం? అలాగే పవర్ సెక్టార్. రూ.7,400 కోట్లు ఇచ్చారు. వ్యవసాయ సబ్సిడీ ఎంత, పవర్ కొనుగోలు కోసం ఎంతవుతుంది చెప్పండి? సంపద సృష్టి కోసం ఎంత మిగులుతుంది? కేపిటల్ ఇన్వెస్ట్మెంటు, కేపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ కోసం డబ్బు మిగులదనిపిస్తోంది. కేపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ కోసం రూ.7,400 కోట్లు ఇచ్చామని చెప్పారు. కాని దీంట్లో రూ.7,000 కోట్ల వరకు పవర్ వర్చేజ్ మరియు పవర్ సబ్సిడీ కోసం ఖర్చవుతుంది. రాబోయే నాలుగేళ్లలో మీరు పవర్ కట్ లేని రాష్ట్రంగా ఎలా తీర్చుదిద్దుతారు? ఎలా పూర్తి చేయగలుగుతారు? విద్యా రంగంలో చూస్తే, గౌరవ మంత్రిగారు చాలా అనుభవజ్ఞులు. ప్రభుత్వం భేషజానికి పోయింది. అధికారులు తప్పుదారి పట్టించారు. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల విషయంలో కూడా తప్పటడుగు వేశారు. అయినా దానిని సరిదిద్దుకోవడానికి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో చూస్తే, వీరు కోర్టులకి పోతారని ఆక్షేపించారు. కోర్టులకి ఎందుకు వెళ్లకూడదు? మీరు చెప్పింది వినాలా? రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కరూ మీ కనుసన్నల్లోనే నడవాలని మీరు కోరుకుంటున్నారా? ప్రభుత్వం తప్పు చేసింది కాబట్టి కోర్టులకి పోయారు. మీరు చెప్పిన కోళ్ల ఫారాలలో ఉన్న కాలేజీలు మీరు చెప్పిన 125 కాలేజీల్లో ఉన్నాయి. చూసుకోండి ఒకసారి. వైస్ ఛాన్సలర్ ఎంత అవినీతికి పాల్పడ్డాడో తెలుస్తుంది. ఒకసారి 125 కాలేజీలు తప్పులులేవని ఇచ్చేసిన తరువాత, అందులోకి వెళ్లి పరిశీలిస్తే, మన ప్రభుత్వం తప్పు చేసిందని ఫీలింగ్ వస్తుందని చెప్పి, మీరు ఒక్క అడుగు కూడా వేయడం లేదు. ఎన్ని తప్పులు జరిగాయో నేను చెప్పగలను. మీరు కోళ్ల ఫారాలు అని చెప్పిన కాలేజీలకు పరిష్కారం ఉన్నాయి. ఎక్కడైతే మీరు బిల్డింగులు లేవని చెప్పారో వాటికి కూడా పరిష్కారం ఇచ్చారు. నేషనల్ బోర్డ్ ఆఫ్ అక్రిడెషన్ యొక్క పరిష్కారం ఉన్న కాలేజీలు కూడా మూతపడే పరిస్థితి తీసుకువచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వం సక్రమంగా ఎక్కడ నడుస్తున్నది?

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉదయమే ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు సంబంధించిన ఒక ప్రశ్న పైన సభకు పూర్తి సమాచారం ఇవ్వడమే కాకుండా, గౌరవసభ్యులు లేవనెత్తిన అనేక అంశాలకు నేను జవాబు చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి ఏ రకమైన భేషజం లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ విద్యా ప్రమాణాలు పెంచాలనే ఆలోచనతో ఉంది. తెలంగాణలో చదువుకున్న ప్రతి ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి రాష్ట్రంలోనే కాకుండా, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఇతర విద్యార్థులతో పోటీపడాలని, ఆ పోటీలో నిలదొక్కుకునే అవకాశాలు అందిస్తున్నారని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన. వారు వదలదే ఒక మాట అంటున్నారు. మేము 163 కాలేజీలను disaffiliation చేసాము మీరు అనుమతి ఇచ్చిన 125 కాలేజీలలో కూడా అనేక అవకాశాలు జరిగాయి అనే మాట వారు లేవనెత్తడం జరుగుతున్నది. ఆ విషయంలో వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

1.40 | ఆ విషయంలో నేను వారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. మేము 125 ము. కళాశాలల యొక్క ఇన్స్పెక్షన్ చేశాము. 163 కళాశాలలకు సంబంధించిన disaffiliation కాబడిన కళాశాలల యొక్క సమాచారంతో పాటు, 125 కళాశాలల మొత్తం కలిపి 288 కళాశాలల యొక్క పూర్తి సమాచారాన్ని నేను ప్రభుత్వపరంగా ఆన్లైన్లో పెట్టబోతున్నాను. ప్రభుత్వం ఎక్కడా తప్పు చేసినట్లుగా మీరు గమనిస్తే, ఆ సమాచారాన్ని మాకు ఇవ్వండి. మేము తప్పకుండా భేషజానికి పోకుండా సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నం చేస్తాము కానీ, మాటి మాటికీ ప్రభుత్వాన్ని తప్పు పట్టే ప్రయత్నం చేయడం సరైనది కాదు. సభ్యులు శ్రీ నాగేశ్వరరావు గారికి ఈ విషయం తెలియనిది కాదు. ఆయన కూడా ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలకు ఓనరే. వారికి కొంత బ్యూక్ గ్రాండ్ ఉంది. నాకంటే ఎక్కువ సమాచారం ఆ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల పైన వారికి ఉంది కానీ, మేము ఏదో తప్పు చేస్తున్నామన్నట్లుగా సభకు తప్పుదోవ పట్టించడం సమంజసం కాదు. మీ దగ్గర ఉన్న సమాచారాన్ని మాకు ఇవ్వండి. తప్పకుండా దానిని క్రాస్ వెరిఫై చేసి, సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నం చేస్తాము కానీ, కాంప్రమైజ్ కామని ఈ సందర్భంగా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, రెండు, మూడు అంశాలు గౌరవ మంత్రిగారికి గుర్తు చేసి, ముందుకు వెడతాను. నేనేమి విమర్శించను. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యల వల్ల సుమారు 22,000 మంది ఫ్యాకల్టీ మెంబర్లు రోడ్డున పడి పరిస్థితి ఉంది. అంటే, క్రొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డాక గొరిల్లా దాడి చేశారు. నేను చెప్పి చెక్ చేయమని అనడం లేదు. అంటే, ప్రయారిటీలు మారాయి.

(అంతరాయం)

నేను చెబుతున్నాను వినండి సార్. మీరేమీ అంత ఉలికి పాటు పడకండి. అంతకు ముందు కూడా...

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: నేను గౌరవ సభ్యులు నాగేశ్వర రావు గారిని సూటిగా ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. మీరు రెండు ఇంజనీరింగు కళాశాలలను నడుపుతున్న అధిపతిగా మీ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలకు ఉన్న పేరు ప్రఖ్యాతులు తెలిసిన వ్యక్తిగా, నేను గతంలో వారి కళాశాలకు వెళ్ళిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులు ఎవరైతే ఉత్తీర్ణులై బయటకు వస్తున్నారో, వారికి ఈ రోజున క్యాంపస్ రిక్రూట్ మెంట్ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లేకుండా పోయింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో క్యాంపస్ సెలెక్షన్స్ లేకుండా పోయాయి. కారణం ఏమిటో మీకు తెలియదా? ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాల నడుపుతున్న యజమానిగా ఎందుకు మన రాష్ట్రంలో క్యాంపస్ సెలెక్షన్స్ తగ్గాయి? చివరికి ఇంజనీరింగ్ ఉత్తీర్ణులైన పిల్లలు ఉద్యోగాలు లేక వాచ్ మెన్, హోంగార్లు, కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగాల కొరకు ప్రతి చిన్న ఉద్యోగానికి కూడా ముందుకు వచ్చి దరఖాస్తు చేసుకుంటున్న తీరు చూస్తుంటే, మనకు చాలా బాధ కలుగుతుంది. మా ఉద్దేశం అంతా ఇంజనీరింగ్ చదివిన ప్రతి విద్యార్థి దేశంలో ఎక్కడా ఒక ఉద్యోగం సంపాదించుకునే విధంగా క్రెడిటులిటీ ఉండాలన్న ఉద్దేశమే తప్ప, మరొకటి లేదు. మీరు ఎంతసేపు మేనేజ్ మెంట్ యాంగిల్ నుంచి మాట్లాడడం జరిగింది. ఒకసారి ఆ కోణం నుంచి బయటకు వచ్చి, ఈ రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ ప్రమాణాలు ఏ రకంగా ఉన్నాయి, ఫ్యాకల్టీ ప్రమాణాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయి? మన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఏ రకంగా ఉందో ఒకసారి మీరు పరిశీలించి, మనకు ఎక్కడ అన్యాయం జరిగిందో మీరు మాకు గైడ్ చేస్తే తప్ప, యాజమాన్యం తరపున వకాల్తా వుచ్చుకుంటే నేను చేసేది ఏమీ లేదు.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు: సార్, నేను ఇంక మాట్లాడను లెండి. ఎందుకంటే, బాగా ఉలిక్కి పడుతున్నారు. నా కళాశాలను మూసివేయడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాను. రాబోయే సంవత్సరానికి అప్రూవల్ ఇవ్వకపోతే, నేను నా కళాశాలను మూసివేయాలని నిర్ణయించుకున్నానని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. దాని గురించి నేను బాధ పడడం లేదు.

అధ్యక్షా, ఈ రోజున వెల్ఫేర్ కు సంబంధించి చూసినట్లయితే, ఈ రాష్ట్రంలో బి.సి.లు 60 శాతం ఉన్నారు. రూ.2,172 కోట్లు బి.సి.ల సంక్షేమానికి కేటాయించారు. ఇది గొప్పగా అనుకుందామా సార్? అధ్యక్షా, రూ.1100 కోట్లు 12 శాతం జనాభా కలిగినటువంటి మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కి మనం కేటాయించినప్పుడు 60 శాతం జనాభా కలిగిన వారికి రూ.2,172 కోట్లు ఇస్తే బాగా చేసినట్లు సార్?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : బడ్జెట్లో సంక్షేమ రంగానికి ఇచ్చే కేటాయింపులు మనం ఆయా వర్గాల సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, వెనుకబాటుతనాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని చేశాము కానీ, జనాభా ప్రాతిపదికన కాదు. దయచేసి మీరు ఆ విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. మనది ఒక రకంగా సోషలిస్టిక్ అప్రోచ్. పేదవారు, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారిని ఇతర వర్గాలు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారితో సమానంగా పైకి తీసుకురావడానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఉంటాయి తప్ప జనాభా ప్రాతిపదిక పైన ఉండవు.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ విషయంలో 1956వ సంవత్సరం ప్రాతిపదిక పెట్టుకున్నారు. కోర్టులో పరిస్థితి బావుండలేదని చెప్పి తెలిసిన తరువాత చేశారు. మీరు చేసిందే చెప్పాలి. మీరు మంచి చేస్తే మంచి చెపుతాము, చెడు చేస్తే చెడు చెపుతాము. మీరు అంగన్ వాడీకి ఇచ్చారు, జీతాలు పెంచారు మంచి జరిగింది. ఇది ఒక పాలిటికల్ నిర్ణయం అనుకోండి, దీనిని నేను ఏమీ అప్రీషియేట్ చేయడం లేదు. ఈరోజు సర్పంచ్ లు, ఎంపీ టీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఆక్షరణ, విక్షరణ పథకాలు చాలా ఉంటాయి. మీరు ఖచ్చితంగా మంచి పనులు చేశారు, నేను దానిని అప్రీషియేట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.టి. రామారావు : గౌరవ సభ్యులు ఈ రోజు సర్పంచులకు సంబంధించి గౌరవ ఎంపీటీసీలకు, జెడ్పీటీసీలకు, సర్పంచులకు సంబంధించి మాట్లాడారు. వారు ఎంతో కాలంగా పోరాటాలు చేసి, వేతనాలు పెంచాలని ఏదైతే కోరిక కోరుతున్నారో, దానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సానుకూల నిర్ణయం తీసుకుని, వారి గౌరవాన్ని, బాధ్యతని పెంచే దిశగా ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. నేను గౌరవ సభ్యులను సూటిగా ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. మేము సానుకూల నిర్ణయాలు తీసుకుంటే, మాకు మద్దతు పలుకుతామని ఆయన ఇప్పుడే చెప్పారు. మరి ఇంత మంచి నిర్ణయం తీసుకుని, ఈరోజు గౌరవ ప్రజా ప్రతినిధులందరికీ గౌరవం పెంచే విధంగా ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం చేస్తే, ఆక్షరణ, విక్షరణ అంటూ మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఎందుకంటే, అది హుందాగా లేదు.

ఇక రెండవ అంశం ఏమిటంటే, వారి పార్టీ ఏమైనా ఈ ప్రతిపాదనను వ్యతిరేకిస్తున్నదా అని తమ ద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులను సూటిగా అడుగుతున్నాను. వారి పార్టీ ప్రతినిధిగా మాట్లాడితే, మరి ఈ ప్రతిపాదన పట్ల వారికి ఏమైనా విముఖత ఉందా, లేక వారి నాయకుడు ఏమైనా ఆ రకంగా చెప్పమన్నారా? లేదంటే, ఈ రకంగా ఒక రిని అవమానించడం మంచిది కాదు. మేము కూడా ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడి ఇంత దూరం వచ్చాము. వారందరూ కూడా ప్రజల

చేత స్థానిక సంస్థలు అన్న పేరు మీద ఎన్నుకోబడిన వారే. ఈరోజు ఈ రకంగా ఆక్షరణ, విక్షరణ అనే మాటలతో వారిని అవమానించడం మంచిది కాదు. పెద్దలు నాగేశ్వర రావు గారు ఆ వ్యాఖ్యలు ఉపసంహరించుకోవాలని నేను తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ విషయంలో 1956వ సంవత్సరాన్ని వదులుకుని, మళ్ళీ పాత పద్ధతిలో 371-డి కి వచ్చారు. భారతదేశానికి ఒక రాజ్యాంగం ఉంది. దానికి కట్టుబడి ప్రభుత్వ పరిపాలన సాగాలని పాలకులకు తెలియదా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. కోర్టులో 1956 ప్రాతిపదిక అని పెట్టుకుని, ఆ తరువాత సొరకాయ అంటే - తెలంగాణ ప్రజలని, ఆనవకాయ అంటే ఆంధ్రాప్రాంతం వారు అనే పద్ధతికి వచ్చేశారు. అందుకని, అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం భేషజాలకు పోకుండా, చట్టం, రాజ్యాంగం ప్రకారం వెళ్ళండి. ఎవరిని డైరెక్టు చేసే పరిస్థితి అయినా రాజ్యాంగం ప్రకారం జరగాలి. అందుకని, స్వచ్ఛ భారత్ అనేది భారతదేశంలో నినాదంగా ఉంది. తెలంగాణలో సుమారు 52 లక్షల నివాసాలు ఉన్నాయి. అందులో సుమారు 15 లక్షల మరుగుదొడ్లు ఉన్నాయి. 37 లక్షల మందికి మరుగుదొడ్లు లేవు. అవి ఎక్కడైనా చూపించారా? అందరూ చీపుర్లు పట్టుకుని, బజార్లో ఫోటోలు తీయించుకున్నాం. పత్రికలలో స్వచ్ఛ భారత్ పేరుతో పాల్గొన్న శాసన మండలి సభ్యులు అని వచ్చాయి. చీపురు పట్టుకుని ఫోటో దిగి, స్వచ్ఛ భారత్లో పాల్గొన్న శాసన మండలి సభ్యులు అని స్పష్టంగా పత్రికలలో వార్త వచ్చింది. ఆదే చెప్పుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, హరిత హారం అనే పెద్ద పథకం పెట్టారు. అసలు మొక్కలు ఎక్కడ వేస్తారు? అటవీ హక్కుల క్రింద మనం గిరిజనులకు భూములు ఇచ్చాము. డీ-ఫారెస్టింగ్ ఏదైతే జరిగిందో, అందులో మొత్తం అటవీ హక్కుల క్రింద ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు అటవీ హక్కుల పట్టులు ఇచ్చిన తరువాత, ఇప్పుడు మనం ఆ భూములను లాక్కుని మొక్కలు వేయబోతున్నామా? లేక ఏ భూములలో వేయబోతున్నాం. ఒక్కొక్క మొక్కకి రూ.7.93 పైనల చొప్పున నాలుగు సంవత్సరాలలో 230కోట్ల మొక్కలు వేస్తామని మీ ప్రభుత్వం చెబుతోందే, ఏటా సుమారు రూ.600 కోట్లు ఇస్తే, తప్ప మీరు నాలుగు సంవత్సరాలలో అన్ని మొక్కలు నాటలేరు. ఇందులో మీరు ఇచ్చింది కేవలం రూ.300 కోట్లు మాత్రమే. ఏ విధంగా పూర్తి చేస్తారు? ఈ మాటలు ఎంతవరకు పోతాయి? మాటలని కొద్దిగా అన్నా కంట్రోలు చేసుకోండి. చేతలలో మన ప్రభుత్వం ఫలితాలు చూపించే దిశగా అడుగులు వేసేటట్లుగా ఈ బడ్జెట్లో సవరింపులు చేసుకోమని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ

శ్రీ జోగు రామన్న : అధ్యక్షా, ఒకసారి గౌరవ సభ్యులు 230 కోట్ల మొక్కలను మూడు సంవత్సరాలలో సంవత్సరానికి మేము ఒక టార్గెట్ తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రతి నియోజక వర్గంలో సుమారు 40 లక్షల మొక్కలు నాటాలనేది ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. ఇక రెండవ విషయం ఫారెస్టు ఏరియాలు, నాన్ ఫారెస్టు ఏరియాలు ఉన్నాయి. ఫారెస్ట్ ఏరియాలో డీ-గ్రేడ్ అయినటువంటివి మొదటగా గుర్తించి, మూడు సంవత్సరాలలో వందకోట్ల మొక్కలు పెట్టాలని, ఫారెస్టేటర ప్రాంతాలను కూడా గుర్తించి, వివిధ రంగాలలో పనిచేస్తున్న వారి దగ్గర నుంచి కూడా నివేదికలు తెప్పించుకుని, అక్కడ మూడు సంవత్సరాలలో సుమారు 120 కోట్ల మొక్కలు పెట్టడం, జిహాచ్ఎస్ఎల్లో కూడా 20 కోట్ల మొక్కలు పెట్టాలని ఒక ప్రణాళిక తయారు చేసుకున్నాం. ఈరోజు బడ్జెట్లో సుమారు రూ.320కోట్లు పెట్టినా, ఇంకా ఎన్ఆర్ఐజిఎన్ ద్వారా నిధులు తీసుకోవడానికి మాకు అవకాశం ఉందని గతంలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. అందుకొరకే హరిత హారం అనే కార్యక్రమంలో ఎక్కడా కూడా అనుకున్న దానికంటే ఇంకా ఎక్కువగా రీచ్ అవుతాం తప్ప, అందులో ఎటువంటి అనుమానం లేదు. ఆ సందేహం కూడా ఉంచుకోవలసిన అవసరం లేదని తమ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కర్నే ప్రభాకర్ : అధ్యక్షా, సుదీర్ఘమైనటువంటి పోరాటానంతరం ఏర్పడ్డ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అనేక సవాళ్ళు, అనేక సమస్యల మధ్య ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడింది. నిజానికి ఈ సభలో నేను సభ్యుడినే కాక, ఒక సామాన్యుడిగా మాట్లాడుకుంటే, ఒక పేద మధ్యతరగతి కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వాడిని. నేను ఒక ఉపాధ్యాయ కుటుంబంలో పుట్టినటువంటి వాడిని. ఈరోజు సామాన్యుడు ప్రభుత్వాన్ని గురించి ఏ రకమైన ఆలోచన చేసి, మాట్లాడుతున్నాడో, అది మాత్రమే చేసే ప్రయత్నం చేస్తాను. నిజానికి 58 సంవత్సరముల సమైక్య రాష్ట్రంలో కలిసి ఉన్నప్పుడు ఏ విధమైన పరిస్థితి ఉందో, విడిపోయిన తరువాత సమస్యలతో ఈ రాష్ట్రాన్ని చేతికి ఇచ్చారు తప్ప, సంపదతో కాదు. సంపద ఉంది. ధనిక రాష్ట్రం. ధనిక రాష్ట్రం అన్నట్లుగా 14వ ఆర్థిక సంఘం కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. గుజరాత్ రాష్ట్రంతోపాటు, తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ధనిక రాష్ట్రం అని చెప్పింది. ఇది మనం చెప్పిన మాట కాదు. ఈ మాట 14 సంవత్సరములుగా చెప్పిందే చెప్పి గొంతు పోయేటట్లు చెప్పినా కానీ, రాష్ట్రం విడిపోతున్న సందర్భంలో చేసిన గందరగోళాలు చూశాము. మీరు పేదవాళ్ళు, ఎలా పరిపాలించుకుంటారు? పరిపాలించుకోవడానికి మీ దగ్గర శక్తి, సామర్థ్యం, వ్యూహం, నాయకుడు లేరని మాట్లాడారు. ఈ 9 నెలల కాలంలోనే 4.8 నుంచి 5.3 ఆర్థిక వృద్ధి రేటుకు పోవడం అంటేనే ఈ

రాష్ట్రనాయకుడు ఏ విధంగా పరిపాలిస్తున్నాడో ఆ నాయకుడి నాయకత్వంలో పనిచేస్తున్న మంత్రివర్గం, సహకరిస్తున్న ప్రజానీకం చాలా స్పష్టంగా ఇది అభివృద్ధికి చిహ్నంగా కనిపిస్తున్న పరిస్థితి.

అధ్యక్షా, సమైక్య రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్కరోజు, ఏ ఒక్క సంవత్సరం దాదాపు 58 సంవత్సరాలలో రూ.18,000కోట్లకు మించి, ఈ రాష్ట్ర బడ్జెట్ని ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇంత బడ్జెట్ ఈ అంకె దాచలేదు. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో స్వంతంగా ఏర్పడినటువంటి, ఆత్మాభిమానంతో ఏర్పడిన రాష్ట్రంలో ప్రజల ఆశీస్సులు, కోరికల మేరకు ఏర్పడ్డ ఈ ప్రభుత్వంలో పెద్దలైన కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో గత పాక్షిక బడ్జెట్ రూ.1,00,637 కోట్ల మొదటి బడ్జెట్ పెడితే, ఈసారి పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్, 1,15,608 కోట్లు పెట్టడం అంటేనే ఇది పరిపూర్ణిస్తో, తెలంగాణలో ఉన్న పేద, బడుగు, బలహీన, గిరిజన, మైనారిటీ, దళిత, ట్రైబల్ వర్గాలని అభివృద్ధి చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకుందని చెప్పడానికి ఈ బడ్జెట్ చూస్తేనే అర్థమయిపోతోంది. ఇంతగొప్ప బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు చెప్పి అవకాశాన్ని కల్పించిన మీకు మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారి నేతృత్వంలో ఏర్పడ్డ క్రొత్త రాష్ట్రంలో 14 సంవత్సరములు అవిశ్రాంత పోరాటం చేసి, ఈ రాష్ట్ర ప్రజల దారిద్ర్యం పోవాలని ఆదిలాబాద్ నుండి ఆలంపూర్ వరకు కోదాడ నుంచి జమీరాబాద్ వరకు ఆయన తిరగని గ్రామం లేదు. రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రతి గ్రామంలోను, అన్ని రంగాలలోను ఉన్న సమస్యలను అన్ని వర్గాల సమస్యలను తెలిసినటువంటి ముఖ్యమంత్రిగా వారి నేతృత్వంలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారో పేదోళ్ళ పెద్ద బిడ్డ ఈటల రాజేందర్ గారు పెట్టారు. ఆయన గురించి ఒకసారి ఆలోచిస్తే, వారు పేదంటే బిడ్డ అనేక కష్టస్థులను చూసినటువంటి వ్యక్తి అదేకాకుండా, సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టళ్ళలో చదివి, ముతక బియ్యం తిని, ఆ కష్టాలని చూశాడు. ఈ 50 సంవత్సరముల కాంగ్రెస్ పార్టీకి, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన ప్రభుత్వాలు పెట్టిన దొడ్డు బియ్యం తిని వచ్చినటువంటి ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెటు ఇది. ఇన్ని కష్టాలను అనుభవించిన ఈటల రాజేందర్ గారు మంచి బడ్జెట్ పెడతారు కదా అధ్యక్షా! ప్రజల కష్టాలను చూసినటువంటి వాళ్ళం. ప్రజల కన్నీళ్ళు, కడగండలు, కష్టాలను తుడవడానికి వచ్చిన ప్రభుత్వం కాబట్టి, చేసేది చెబుతుంది, చెప్పిందే చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం అని చెప్పడానికి ఈ బడ్జెట్లో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో ప్రథమంగా, 481 మంది అమరులకు, రూ.48.10కోట్లు విడుదల చేయడమే పెద్ద నిదర్శనం.

2.00 | అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ యం. రంగన్న గారు 1969లో ము. జరిగిన ఉద్యమాన్ని ఇప్పుడు జరిగిన ఉద్యమాన్ని పోల్చుతూ మాట్లాడారు. ఉద్యమాలకి పోలికలుండవు. గత ఉద్యమం పెద్దది, ఈనాటి ఉద్యమం చిన్నదని, లేదా ఈనాటి ఉద్యమం పెద్దది, గత ఉద్యమం చిన్నదని పోల్చుకోవడమంటేనే అవమానకరం. అలా అంటే ఏ ఉద్యమానైనా అమూనురచినట్లు అవుతుంది. ఎందుకంటే 14 ఏండ్లలో పడ్డ కష్టం చూశాం. ఒక్కొక్క బిడ్డ చనిపోతూ ఉంటే వారి శవాలను ఎత్తుకొని వారియొక్క తల్లిదండ్రులకు ఇచ్చిరావడం అయింది. ఆ బాధ ఉన్నవాళ్లం కాబట్టి, మీరు గత ఉద్యమాన్ని ఈ ఉద్యమాన్ని పోలిస్తే, బాధ అనిపించింది. అయినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యతగా గత ఉద్యమంలో ఇచ్చినటువంటి హామీ కాదు ఇది. ఎందుకంటే ఈ సమాజాన్ని నిస్సహలోకి నెట్టద్దని, ఎటువంటి నైరాశ్యంలోకి నెట్టద్దని ఉద్యమం జరుగుతున్నటువంటి సందర్భంలో డబ్బుల ప్రస్తావన తీసుకువచ్చినటువంటి సందర్భాలు లేవు. ఉద్యమకారులు చనిపోతున్నటువంటి సందర్భంలో అనేక రాజకీయ పార్టీలు రాజకీయం చేసేటువంటి ప్రయత్నాలు చేశాయి.

డబ్బులిస్తామని చెప్పి మాట్లాడినటువంటి సందర్భాలున్నాయి. అనేక సందర్భాల్లో మాలాంటి వారిని కూడా వ్యక్తిగతంగా చాలెంజ్ చేసినటువంటి సందర్భాలున్నాయి. అయినా ఆనాడు మేము డబ్బుల గురించి మాట్లాడలేదు. మా పార్టీ అధ్యక్షులు శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు కూడా ఆనాడు ప్రస్తావన తీసుకురాలేదు. కారణం ఏమిటంటే డబ్బులకు, ఉద్యమకారుడి త్యాగానికి ముడిపెట్టొద్దనే ఏకైక ఉద్దేశ్యం. కానీ ఈనాడు ఎందుకు 481 మందికి ఇవ్వడం జరిగిందంటే, తప్పకుండా కుటుంబాల్ని రక్షించుకోవాల్సినటువంటి బాధ్యత ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఒకేసారి సమయం లేదనుకుంటే, అధ్యక్షుల వారు అనుమతిస్తే, రేపు మళ్ళీ మాట్లాడుతాను.

చైర్మన్ : 2015, మార్చి 14వ తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు సభను వాయిదా వేయడం అయినది

(The House then adjourned at 02.02 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Saturday, the 14th March, 2015.)
